

DEUTSCHE SCHACHZEITUNG

organ for alle sider av sjakk siden 1846.

Utgitt av M. Blümich, H. Ranneforth og J. Halumbirek, under medarbeiderskap av verdensmester Dr. Euwe

Med internasjonale korrespondanseturneringer og kvartalsvise løseturneringer.

Hver måned et hefte av 32 siders omfang. Halvårskontingent RM. 4.60 inklusive porto til utlandet. 25 % eksport-rabatt ved betaling i innenlandsk mynt.

Forlang prøvenummer fra „Verlag der Deutschen SCHACHZEITUNG“, Berlin W 35, Woyschstr. 15.

Tartakower:

Schachturnier Bad Kissingen
1928 kr. 3.00

Tartakower:

Moderne Schach-
strategi 1930 . . . „ 3.00

Porto henholdsvis 70 og 50 øre.

Fåes gjennom

Norsk Sjakkblad.

Sjakk-Revyen 1925 kr. 1.50
(tidligere kr. 6.-)

Norsk Sjakkblad 1933 kr. 2.00

Do. 1934 „ 2.00

Do. 1935 „ 2.00

Do. 1936 „ 2.00

10 forskjellige hefter av Sjakk-Revyen og Norsk Sjakkblads eldre årganger, 55 øre portofritt.

Norsk Skakblad 1906 og 1908 kjøpes av redaksjonen.

Et kryss her betyr at De ikke har betalt kontingenten for 1939. Vær så venlig å betale den omgående.

Die Schwalbe

er det eneste blad i verden som bringer alle turneringsutskrivninger og -avgjørelser for problemer og sluttspill, som beretter fortløpende om all verdens problemnytt, problemlitteratur, problemartikler og problemforbund.

Redaktør: Dr. Ed. Birgfeld. Pris: 10 RM pr. år. Bestilles hos **W. KARSCH, Wesermünde** — G., Deutscher Ring 22, Tyskland.

AKSJESELSKAPET TRYKK · TRONDHEIM

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

HEFTE

4-7

JULI—OKT.
1939

N·W·DAMM & SØN

ØVRE SLOTTSGATE 6 - OSLO

SPESIALISTER I SJAKK

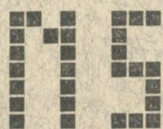
SKRIV EFTER VAR KATALOG

SKAKBLADET

udgivet af Dansk Skak Union, 16-sidet, udgaar hver Maaned. - Abonnement kan bestilles paa Posthusene eller ved Henvendelse til

SKAKBLADET

Eksp.: Vesterbrog. 21, St., o. G. København V.

Alle medlemmer av Norsk Sjakkforbund bør bære forbundets vakre merke. Dette fåes kjøpt hos presidenten, direktør Olaf Smedal, Storebrand - Oslo, til en pris av kr. 2,50 — fritt tilsendt.

FYLLEPENNER

til alle priser.

Carl Olsens Papirhandel

Karl Johans gt. 12, Oslo

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

Redaktør: Olav R. Oversand

21. årgang / juli—okt. 1939 / Nr. 4—7.

«Caissa», hennes galaner og deres sprell.

Caissa, sier du, det er en sjakkklubb i Bergen. Forøvrig er Caissa sjakk gudinnen, sier du videre. Dr. Aljechin ærer henne snart i en katts, snart i en kalvs gestalt. «Sjakkbladet» avbildet henne i sin tid i en skjønn kvinnes skikkelse. Men, kjære venn, slår du etter i mytologien eller Salmonsens er hun ikke der å finne. Navnet er oppstått i det sekstende århundre, berettes det. Den italienske biskop Hieronimus Vida skrev i 1527 et sjakkepos betitlet «Scachia ludis». Her lar den diktende biskop guden Jupiter skjenke den skjønne nymfe Sacchis et prektig sjakkbrett for å vise henne sin kjærlighet, og sender henne til menneskene for å la dem få del i dette guddommelige spills fryd og gammen. To og et halvt århundre senere bearbeidet englenderen William Jones emnet og brukte her navnet Caissa, som han fant klang bedre enn Sacchis på engelsk.

Blant de mange som hun har fanget i sine garn hører sjakk-litteraten Snosko-Borowsky. De fleste kjenner vel hans arbeide «Hvordan man ikke skal spille sjakk», som også er oversatt til norsk. Fornylig skrev han en artikkel som han kalte «Dr. Max Euwes dårlige trekk». Dr. Euwe har, som den gentleman han er, overveiet å utgi en brosjyre med tittelen «Snosko-Borowskys gode trekk». Men dessverre har han måttet innstille arbeidet, da han ikke kunne finne noe materiale.

Dengang mester Steinitz levde i London, spilte han hver ettermiddag med en kjøpmann på en stamkafé med en innsats av 2 shilling partiet. Han hadde flere ganger merket at en venn av kjøpmannen brukte å trå denne på foten når han holdt på å gjøre et dårlig trekk, men hadde hittil ikke sagt noe da han var redd for å miste kunden. En dag stod partiet dårlig for Steinitz. Hans motstander behøvde bare å gjøre et springertrekk for å vinne. Kjøpmannen spekulerte, og hans hånd var allerede på vei mot springeren. Steinitz visste i sin vånde ikke bedre råd enn å trå kjøpmannen på foten. Denne trakk øyeblikkelig hånden tilbake.

Men trekket var for oplagt og fristende. Begge parter gjentok manøvren, og det resulterte i at kjøpmannen gjorde et annet trekk og tapte. «Men hvorfor gjorde du ikke springertrekket, da hadde du jo vunnet lett», ropte vennen. «Jeg tenkte jo også å gjøre det», sa kjøpmannen, «men så var det noen som trådte meg på foten under bordet». «Det er uforskammet», for Steinitz opp, «den slags vil jeg ha meg frabedt for ettertiden». Og Steinitz innkasserte ikke så få toshillinger på affæren.

Da mester Sämisch som deltaker i mesterturneringen 1923 var kommet til Karlsbad, begav han seg til kurhuset hvor turneringen skulle finne sted. I hallen så han stadtrat Tietz og Bogoljubow sitte. Neppe hadde Bogoljubow sett Sämisch før han sprang opp, tok fatt i stadtraden og danset rundt med ham. «Herr Titz, herr Titz, det er storartet! Igjen en strek for mig!»

Engang fortalte Nimzowitsch en episode fra Marienbadturneringen. Han spilte med tykke Przepiorka. Neppe hadde de satt seg ned for å spille, så begynte polakken å puste og pæse. «Hva er det som mangler mennesket», tenkte Nimzowitsch. «Har han ondt i maven?» Og Przepiorka pæste og pustet. Så fant Nimzowitsch på en list. Han stillet en mann på post og forsvant fra lokalet en stund. Da han kom tilbake kunne utkiksposten berette at så snart N. forsvandt holdt han opp med stønningen. Men da Nimzowitsch satte seg ned ved bordet, begynte polakken igjen å stønne. Han simpelthen hypnotiserte meg, sa Nimzowitsch.

Den engelske mester Amos Burn deltok i 1900 i mesterturneringen i München. Han sat urørlig ved brettet fullstendig fordypet i stillingsproblemet. Til høyre for ham på bordet lå fem halvrvokte sigarer med asketoppen urørt, til venstre lå hans pipe. Så kom filuren Maroczy listende med lette trinn, tok pipen og lurte tobakkspungen frem av englederens lomme, stoppet og tendte, og røyken smakte både ungareren og publikum. Det var bare Burn som ikke hadde merket noe.

Det internasjonale postvesen ser på fjernsjakkort som på andre brevkorst og takserer dem også deretter. Jeg har sogar måttet betale straffeporto for innsendte problemdiagrammer. Men enda strengere var postvesenet i sin tid i Østerrike. Noen Hamburger-spillere spilte et par partier pr. post med de beste spillere i en storby i Galizien. Begge partiene stod gunstig for hamburgererne. Men plutselig ble det stopp, hamburgererne fikk ikke mere noe svar, ikke en gang på gjentatt trekk. Et par år etter fikk de samme hamburgere forespørsel fra de samme galizere om de igjen vilde spille et par partier. «Meget gjerne», skrev tyskerne, «men vi vilde gjerne først få en forklaring med hensyn til våre to tidligere avbrutte partier». Og svaret kom: «De hadde i det ene parti notert 0—0—0, og det antok det østerrikske postvesen å være tegn på bomber og beslagla korrespondansen». Når vi nevner postvesenet, kan vi ikke si annet enn at det også ofte har vært forståelsesfullt, overfor Norsk Sjakkblad i alle fall. En gang kom

der en trykksaksforsendelse fra Brasil. Det stod ikke annen adresse på forsendelsen enn «O. Oversand. E. Myklebust. 13. årgang. Norsk».

Argentinerne Olsen, eller Larsson som han heter på svensk, har den egenskap å love meget og holde lite, og behøver derfor et spesialord «manana» — det vil si «imorgen». Når en argentiner vil bli kvitt ett eller annet påheng, så svarer han «manana» og setter dette konsekvent igjennom. Hvor sterk denne skikk er, fikk den nederlandske mester Prins erfare under olympiaden i Argentina. Han besøkte en dag en av de mange kaféer, hvor der er lokaler såvell for sjakk som for billard og kort. Her spurte man Prins om han ikke hadde tid til å gi en simultanforestilling. Det hadde Prins. Han svarte at han skulle komme «manana». Den følgende dag møtte Prins til fastsatt tid, men der var ikke kommet noen. Etter en stunds leiting fant han i et sideværelse den mann han hadde avtalt tiden med. Denne ble meget overrasket da han fikk se Prins og sa at man ikke hadde ventet ham. Og da Prins svarte: «Ja, men jeg svarte jo at jeg ville komme «manana»!, kom svaret: «Det er jo nettopp det, det trodde nemlig ingen her!» Noen kaller sjakk et kongelig spill, andre et ridderlig. Det er ikke alltid adjektivene passer på spillerne. Fra danskenes kamp mot tsjekkerne under Argentina-olympiaden forteller danskene: Øjvind Larsen skulle avseile neste dag — lørdag — kl. 16, og dette visste alle — også tsjekkerne. Da Enevoldsen led under en halsbetendelse, som vi andre allerede hadde stiftet bekjentskap med, satte han allikevel Larsen til å spille, skjønt det var fare for et hengeparti, som jo så etter planen skulle spilles neste dag fra kl. 15—19. Øjvind Larsen spilte meget hurtig, men nådde allikevel ikke å bli ferdig. Da gongongen lød, hadde han et meget fordelaktig S-sluttspill. Han prøvde å forhandle med motstanderen, F. Zita: «Vil De spille remis?» «Nei!» «Vil De spille imorgen formiddag kl. 9?» «Nei!» «Kl. 11?» «Nei!» «Kl. 13 da?» «Nei!» Intet hjalp, og Bøhmen—Mähren vant et ærefullt (!) parti.

I gamle Arabien ble sjakk forordnet av lægene som annen medisin. Det skulle få patientene til å glemme sykdommen. Derfor ble sjakkbrett og brikker også solgt på apotekene, fortelles det. Nå kan jo det motsatte også forekomme, at spillet beforder og ikke dulmer sykdommen. Her i Trondhjem for eksempel, hendte det for en del år siden, mens studentene ennu hadde egen sjakkklubb, i en match mellom denne klubb og en annen at en av spillerne besvimte da motparten vant et tårn fra ham. Grunnen var vel sterk indisposisjon forårsaket av influensa, men tårntapet var altså dråpen som fikk begeret til å skvalpe over.

Apropos, Trondhjem. Forleden skulle vår kjære venn Petersen gjøre det tydelig for oss hvorfor han hadde tapt et nettopp spilt parti. «Og så blottet jeg meg for meget», sa Petersen. «Nei men fy da Petersen, var det ikke her i kafeen dere spilte», bemerket

en av tilhørerne. «Ja, og det verste var at det skjedde rett foran kongen», riposterte Petersen. Crimen laesae majestatis!

Og til slutt noen korte partier som Dr. Krejciik har samlet i Völkischer Beobachters Wien-utgave.

I. 1. e4 d5, 2. Sf3 de, 3. Sg5 Dd5, 4. d3 ed, 5. Lxd3 Dxg2, 6. Le4 og svart gav opp da 6. — Dg4, 7. Dxg4 Lxg4, 8. Lxb7 h6, 9. f3 bare var lystmat for hvit. Krejciik vil få oss til å tro at samme spiller et par dager senere tapte på følgende måte:

II. 1. c4Sf6, 2. d4 e5, 3. de Sg4, 4. Dd4 d6, 5. ed Lxd6, 6. Dxg Le5 og vinner.

III. 1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 Sf6, 4. d3 Se7, 5. Sxe5 c6. 6. Sc4 cb, 7. Sd6 matt. Selvsagt hadde svart med 6. — Sg6, 7. La4 b5 vunnet partiet.

IV. 1. e4 e5, 2. Sf3 Lc5, 3. Sxe5 Lxf2†, 4. Kxf2 Dh4†, 5. g3 Dxe4, 6. De2 Dxh1, 7. Lg2 og svart gav opp, da han mister D etter avdragssjakken.

V. 1. d4 f5, 2. c4 Sf6, 3. Sc3 e5, 4. de Sg4, 5. Sf3 Lb4, 6. Ld2 De7, 7. Sd5 Lxd2†, 8. Dxd2 Dc5, 9. e3 0—0, 10. b4 med D-vinst.

VI. 1. e4 c5, 2. d4 cd, 3. Sf3 Sc6, 4. Sxd4 e5, 5. Sxc6 bc, 6. Lc4 Sf6, 7. 0—0 Sxe4, 8. Te1 d5, 9. Txe4 de, 10. Lxf7† med D-vinst.

VII. 1. e4 e6, 2. d4 c5, 3. d5 Sf6, 4. f3 Sxe4, 5. fe Dh4†, 6. Kd2 Df4†, 7. Kd3 c4†, 8. Kd4 Sc6†! Hvit gav opp fordi 9. dc p. gr. a. Dd6† koster D, mens K-trekk sogar fører til matt: 9. Kc3 Lb4†, 10. Kxc4 Dxe4†, 11. Kb3 Sa5†, 12. Ka4 Lc3†! osv.

Ludvig Collijn 1878—1939.

Den 4. oktober døde grosserer Collijn på Røde Kors klinikk i Stockholm. Dermed er en æra i svensk sjakkliv avsluttet, en stor æra.

Collijn var sjakk-mæsenen. Men han var mer. En mæsen står gjerne i vår bevissthet på et annet plan enn de han hjelper fram. Men Collijn stod på samme plan, han hadde selv skapt planet. Og Collijn hadde forutsetningene for å kunne skape: han hadde penger, han hadde hjerte, han hadde energi og entusiasme. Få har som han stillet så store og så mange summer til rådighet for sjakklivet, få i hele verden. Få har som han gjort det for å yte noe ideelt positivt, skape et sosialt gode. Han utkastet planene, han førte dem ut i livet.

Mange er de svenske spillere som er ham stor takk skyldig. For hvor han ante et gryende talent, trådte han støttende til. Indirekte står hele det svenske sjakkliv i takknemlighetsgjeld til ham, for uten ham hadde svensk sjakk ikke stått så høyt som den gjør.

Ved hans begravelse i Adolf Fredriks-kirken var det mange tegn på at man nær og fjernt fra ville si ham den siste takk. Foruten kranser fra en lang rekke sjakksammenslutninger ble der også

nedlagt krans fra Dansk Skak Union, Norsk Sjakkforbund («Med en varm takk for fremragende arbeide for sjakkspillet i Norden gjennom mere enn en menneskealder»), Københavns Skakforening og Oslo Sjakkselskap.

Collijn er ikke mere, men hans navn lever.

Sjakkolympiaden i Buenos Aires.

Det så lenge ut som Argentinas sjakkforbund hadde tatt opp for tung bør da det innbød til verdensstevne. Og rykter av mange slag svirret om. Men det lyktes allikevel forbundet å realisere planen. Turneringen ble bestemt til ca. 23. august, og den 29. juli innskipet de europeiske deltakere seg i Antwerpen på den 13,500 tonns store moderne pasasjerbåt Piriapolis. Sjøturen varte 23 dager. Foruten de 110 sjakspillere var det bare 12 andre pasasjerer, forteller danskene. Så her kunne mestrene føle seg rett i sitt esse. Alt i alt hadde de en utmerket overfart. Der ble spilt bordtennis og andre bordspill, og sjakk naturligvis. Den 6. august ble der spilt en lynturnering, som ble vunnet av tsekken Opocenski, nr. 2. Engels, 3. Ståhlberg, 4. Lundin. Den 21. august kom skipet til Buenos Aires. Alle de europeiske spillere ble innkvartert på hotell Avenida de Palaca, spillerne fra de amerikanske stater fikk standplass på et annet hotell. Til spillelokale hadde man leiet Teatro Politiana, som foruten spillerne kunne rumme ca. 3,000 tilskuere. Dessuten var andre lokaler leiet til kontorer, hvorfra turneringen lededes. Ikke mindre enn 300 personer var på ett eller annet vis beskjeftiget ved turneringen.

Men hvor mange spillere deltok så? Som kjent gjennom dagspressen var 27 lag møtt opp. Det var for mange til at alle lag kunne spille mot hverandre. Det ble derfor besluttet å dele dem i 4 forgrupper, tre på 7 og 1 på 6 lag. De fire beste lag i hver gruppe skulle så danne en finalturnering om Hamilton Russelpokalen, og de overskytende svakere lag skulle spille en egen turnering om en pokal oppsatt av Argentinas president Dr. Roberto M. Ortiz, som en passant bemerket var formann i olympiadens æreskomite og som også holdt åpningstalen. Åpningen fant sted den 23. august, og dagen etter begynte turneringen.

Denne gang uteble U. S. A., og skal man tro versjonen, var sammenhengen dermed følgende: Det amerikanske lag skulle ha bestått av Marshall, Resnevsky, Fine, Kashdan og Horowitz. Marshall hadde forlangt fri reise fram og tilbake og fritt opphold under turneringen for sin frue, og hadde fått det. Da Fine og Kashdan fikk høre om det, gjorde de det samme. Men Argentina-komiteen måtte avslå dette, da de hadde mer enn nok utgifter før. Man håpet så at det amerikanske sjakkforbund ville bestride disse utgifter. Men da Reshevsky også forlangte en sum som svarte til fruefrakt, mistet forbunds-presidenten, herr Kuhn, tål-

modigheten og ba hele kompaniet ryke og reise, det vil si, han sa vell kanskje på en pen måte at dessverre, U.S.A. så seg ikke råd til å la seg representere.

Ved oppstillingen av de fire forgrupper, gikk man ut fra lagenes tidligere prestasjoner og forsøkte å fordele dem likt etter styrkeforholdet og føyet så tilslutt de nye lag til etter skjønn. Norge kom i gruppe D, som bestod av 6 lag: Sverige, Estland, Palestina, Cuba, Norge og Guatemala. I første runde vant Norge over Guatemala med $2\frac{1}{2} : 1\frac{1}{2}$. Det norske lag bestod av E. Rojahn fra Oslo Sjakkelskap, Larsen og Rebnord fra Bergens sjakkklubb og Austbø fra Stavanger sjakkklubb, vi nevner dem siden for korthets skyld henholdsvis Ro, La, Re og Au. Lagets kaptein var skolebestyrer Austbø. Laget var forøvrig det eneste som kun bestod av 4 mann. I 1ste runde mot Guatemala var resultatet Ro 1, La 1, Re $\frac{1}{2}$, Au $\frac{1}{2}$. 2nen runde fri. 3dje runde tap for Sverige 0 : 4. 4de runde tap for Palestina $\frac{1}{2} : 3\frac{1}{2}$, derav Ro $\frac{1}{2}$. 5te runde fri. 6te runde remis mot Estland 2 : 2, Ro 0 mot Keres, La 1 mot Schmidt, Au 1 mot Turn. 7de runde vinst mot Cuba 3 : 1, Ro $\frac{1}{2}$ mot Capablanca, La 1 mot Lopez, Re 1 mot Aleman, Au $\frac{1}{2}$ mot Planas. Dermed fikk det samlede lag 8 point svarende til vinstprosent 25, derav Ro 2 point, La 3, Re $1\frac{1}{2}$, Au $1\frac{1}{2}$. Til sammenligning kan anføres at Norge i Stockholm 1937 tapte mot Sverige 1 : 3 og mot Estland $\frac{1}{2} : 3\frac{1}{2}$, et resultat som var $\frac{1}{2}$ point dårligere enn vårt lags i Argentina. I gruppe A vant protektoratet Bøhmen og Mähren jevnbredd med Polen med $18\frac{1}{2}$, England $13\frac{1}{2}$, Brasil $12\frac{1}{2}$, Canada 11, Paraguay og Peru hver 5. I gruppe B vant Argentina med 18, Litauen $16\frac{1}{2}$, Nederland 15, Danmark $13\frac{1}{2}$, Island 13, Irland $4\frac{1}{2}$, Equador $3\frac{1}{2}$. I gruppe C vant Latvia med $17\frac{1}{2}$, Tyskland 16, Chile 14, Frankrike $13\frac{1}{2}$, Bulgaria 10, Uruguay $8\frac{1}{2}$, Bolivia $4\frac{1}{2}$. Gruppe D blev vunnet av Sverige med 14, Estland 13, Palestina 11, Cuba 10, Norge 8, Guatemala 4.

Turneringen begynte hver aften precis kl. 9, og spilletiden varte til kl. 1, og hver spiller skulde i denne tid ha gjort minst 40 trekk. Kl. 1 blev det hemmelige trekk notert, og hengepartier spiltes videre fra kl. 3 til 7 næste eftermiddag. Den 30. august sluttet forturneringen, og spillerne fikk et par dagers pusterum. Under forturneringen hadde alt foregått i beste ro og orden og samfølelse, men den 1. september begynte telegrammene om begivenhetene i Europa å strømme inn, og dermed var uroen og usikkerheten også kommet inn i sjakkspillernes leir. Laglederne blev sammenkalt til møte av turneringskomiteen, og her gikk det varmt for sig. De fleste holdt på at turneringen skulde avlyses og spillerne skulde få reise hjem. Men Argentina holdt bestemt fast på at turneringen skulde gjennomføres, og Dr. Muro hevdet at Argentina hadde arrangert denne turnering med så stort besvær og under slike økonomiske ofre at de måtte kreve den respektert av deltagerne.

Og så fortsatte turneringen. Tre av de engelske spillere fikk mobiliseringsordre og måtte reise, England blev så strøket av turneringen. Turneringen tapte sig kvalitativt, og etterretningen om at England og Frankrike hadde erklært Tyskland krig bevirket at det franske lag og laget Bøhmen-Mähren mente ikke å turde spille med hverandre i 5te runde. Man ordnet da dette på den måte at begge fikk 2 point hver, idet første og tredje spiller på det ene lag og annen og fjerde spiller på det annet lav av sine ledere fikk ordre om ikke å møte til kampen og således tapte på tid. På samme måte foregikk det også i kampen Frankrike—Tyskland og i 9de runde mellom Polen og Bøhmen-Mähren, og i 11te runde mellom Polen og Tyskland. Da Palestina likeledes hadde nektet å spille mot Tyskland, fant Argentina som verter også å måtte gi avkall på å spille mot Palestina for ikke å profitere på affæren. Kampen Palestina—Tyskland i 13de runde blev altså også ordnet på samme måte. De to turneringer om Hamilton Russell-pokalen og Argentina-pokalen lar vi følge i tabellform.

Det er blitt skrevet at turneringen blev dårlig ledet. Skal man tro fagbladene var tilfellet helt motsatt. Fra både engelsk, tysk og dansk hold blir turneringsledelsen rost for sin optreden. Og turneringen kunde glede sig ved et overordentlig tallrikt publikum.

I sluttturneringene vant både Tyskland og Island alle sine kamper. Av spillerne ved første bord i seiersgruppen blev Capablanca best med hele 77 procent vinst eller $8\frac{1}{2}$ point av 11 partier, Aljechin 75 % av 10 partier, Petrov 73 % av 13 partier, Eliskases 72 % av 9, Keres 71 % av 14, Ståhlberg 71 % av 12. Ved 2net bord gikk Najdorf av med seiren med 75 % av 12 partier, Förder 75 % av 10, Lundin 65 % av 13, Foltys 64 % av 11, Michel 61 % av 9. Ved 3dje bord fikk Engels 86 % av 11 partier, Bolbachan 73 % av 13, Frydman 75 % av 12. Ved 4de bord endelig vant Friedeman med 79 % av 13 partier, Prins 67 av 11, Regedzinsky 61 % av 9 og Guimard 59 % av 11. Da de fleste lag hadde reservepillere, må vi også tale om et 5te bord, her ledet Pleci med 73 % av 13 partier, Zita 68 % av 11 partier. I turneringen om Argentina-pokalen var bestemann ved 1ste bord Rojahn med 80 % av 10 partier, Yanovsky 95 % av 10 partier ved 2net bord, Gudmundsson 100 % (!) av 10 partier ved 3dje bord, Kantardjeff 85 % av 7 partier ved 4de og Arnlaugsson 79 % av 7 partier ved 5te bord.

Til fastsatt dato, den 19. september, sluttet turneringen. Det tyske lag vant en knepen seir. Det tyske lag bestod av Erich Eliskases, Paul Michel, Ludwig Engels, Albert Becker og Henrich Reinhardt. Sikkert har begivenhetene i Europa vært både til fordel og nackdel for laget, hvilken har vært den sterkeste vil kun den ha en mening om som på stedet kunde følge spillet og merke stemningen lagene imellem. Men imponerende allikevel er det at la-

get både i forturneringen og i sluttturneringen ikke tapte en eneste lagseir. I forturneringen kom det tyske lag som nr. 2 med 16 point efter Latvias 17^{1/2}.

Da avslutningen med premieutdelingen foregikk, fikk det tyske lag efter svensk beretning sin rettmessige hyllest, men det hindret ikke at når polakkene kom frem til tribunen gav publikum sine sympatier uttrykk i mange ganger sterkere applaus. Av andre versjoner heter det i en norsk lokalavis at det var dødsstille i lokalet da tyskerne fikk premien. Om det er fritt oppspinn eller spalten har en kilde, så blir det likefullt løgnreportasje. At det for nøytrale lands aviser er fordelaktig, ofte økonomisk meget fordelaktig, å ta inn politisk propagandastoff ofte uten spor av sannhetsverdi, er velkjent og det kan forstås at de benytter sig av det, men i sjakkreportasje får det da ved gud være måte med sjofelheten. At palestinerne med sitt svakere lag «slår mynt» av krigssituasjonen og prøver indirekte å tilføie det tyske lag et dårligere resultat enn man har grunn til å anta de vilde fått ved en match mot dem, det forstår vi fra hvilken side man enn ser det. Men at nøytrale sjakkspalter forvrenger fakta, det vil vi ikke forstå. Det er analfabetisme.

Av de skandinaviske lag utmerket Sverige sig, blandt annet ved full lagseir over både det danske og norske lag, og det er med glede vi lykkønsker svenskene med den fine plassering. Laget bestod av Gösta Ståhlberg, Erik Lundin, Nils Bergkvist, Gösta Danielsson og Bengt Ekenberg. I de samlede turneringer var det Ståhlberg som tross sin plass ved 1ste bord, der bidrog mest til pointsummen, fulgt hakk i hel av Lundin, og ikke langt efter kom Ekenberg og Danielsson, men også Bergkvists 9 point av 18 spilte partier var en god ydelse.

Danskene klager over at omstendighetene umuliggjorde at deres beste spillere blev med på laget. Laget var dog godt nok til at det blev med i finalturneringen. Det bestod av Jens Enevoldsen, Chr. Poulsen, Alf Christensen, Ernst Sørensen og Øjvind Larsen som beholdsvis opnådde 34,2 %, 36, 8 %, 39,5 %, 44,9 %, 37,5 prosent. Christensen f. eks. vant over Becker, Feigins og Souza Mendes, Sørensen vant over Pleci. Riktignok blev laget sist i finalturnering, men det var også et utvalgt selskap det spilte sammen med. Det islandske lag, som spilte i samme forgruppe som Danmark, spilte uavgjort med dette lag, men fikk et halvt point mindre og måtte nøie sig med å delta i turneringen om Argentina-pokalen. Og her blev det så et spennende kappløp med Canada og det norske lag, det vil si i begynnelsen så det ut som Island ledet stort, men Canada vant pene seire i siste halvdel av turneringen, og Norge fikk av de fire siste runder halt inn ikke mindre enn 14^{1/2} point. Forøvrig var det en skandinav med på det canadiske lag også, nemlig Haakon Opsahl, som var hårdhjertet nok til å slå Rebnord i bardagaen med Norge. Det islandske lags prestasjon blir ydet full honør både fra tysk og dansk presse, og i betrakt-

Turneringen om Hamilton Russell-pokalen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Pt.
1. Tyskland	—	2	2 ^{1/2}	3	3	3	3	2	2	2	3 ^{1/2}	2	3	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	36
2. Polen	2	—	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	2	2	1 ^{1/2}	2	4	3 ^{1/2}	2	4	2 ^{1/2}	3 ^{1/2}	35 ^{1/2}
3. Estland	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	—	2	1 ^{1/2}	3	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	2	2	3	3	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3	33 ^{1/2}
4. Sverige	1	2 ^{1/2}	2	—	3 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2	3	3 ^{1/2}	3	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	4	33
5. Argentina	1	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	—	3 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3	3 ^{1/2}	2 ^{1/2}	32 ^{1/2}
6. Bøhmen-Mähren	1	2	1	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	—	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	2 ^{1/2}	2	3	2 ^{1/2}	2	3 ^{1/2}	2 ^{1/2}	32
7. Latvia	1	2	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	—	2	3	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	31 ^{1/2}
8. Nederland	2	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2	—	1 ^{1/2}	2	2	3	2	2 ^{1/2}	4	30 ^{1/2}
9. Palestina	2	2	2	2	2	1 ^{1/2}	1	2 ^{1/2}	—	2 ^{1/2}	3	1	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	26
10. Frankrike	2	0	2	1	1 ^{1/2}	2	1 ^{1/2}	2	1 ^{1/2}	—	2	1	2	2	4	24 ^{1/2}
11. Cuba	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2	1	2	—	3	3	2 ^{1/2}	2 ^{1/2}	22 ^{1/2}
12. Chile	2	2	1	1	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1	3	3	1	—	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	22
13. Litauen	1	0	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1	2	1	2	2 ^{1/2}	2	1	2 ^{1/2}	—	2	3	22
14. Brasil	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	2	2	—	2 ^{1/2}	21
15. Danmark	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1	0	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	1 ^{1/2}	0	3 ^{1/2}	0	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	1	1 ^{1/2}	—	17 ^{1/2}

ning av den lille nasjon, må det sies at Island plaserte sig helt brilliant.

Vår islandske korrespondent skriver at det islandske lag er uten tvil det sterkeste lag som Island har sendt i internasjonal kamp. Jon Gudmundsson gjorde det sikkert best, han tapte kun de to første partier han spilte, og så vant han alle de andre, det var ikke en gang et remis. Gudmundsson blev Islands-mester 1936, han vant den gang alle sine partier i turneringen. Siden har han ikke vært med i de større turneringer på Island, hverken i Islands-mesterskapet eller Reykjavik-mesterskapet. Men han var med på det islandske lag i Sverige 1937, og der vant han over Mikenas fra Litauen. G. Arnlaugsson er den eneste av de fem som ikke er fra Reykjavik, han er fra Nordlandet. Han er kjent fra den siste danske landturnering i Næstved, hvor han besatte første plass i mesterklassen. Korrespondenten skriver videre at kampene mot Norge og Danmark var måskje de mest skuffende for hjemmepillerne, da Island møtte med sitt sterkeste lag (mens der både i Danmark og i visse kredse i Noregs-veldet var misnøie med de respektive lag).

Og hvad skal man så si om de norske prestasjoner. Tidskrift för Schack skrev i 1937: «Norge håller jämn standard. Tre gånger ha norrmännen startat i FIDE-tävlingar och vid samtliga tillfällen ha de intagit 18:e plats. 1930 i Hamburg betydde det också sista plats, 1931 i Prag hade Norge Spanien efter sig och nu i Stockholm Skottland. De båda norske damerna hannade också på de sista platserna i damtävlingen». Å dra en korrekt sammenligning med de forrige og denne turnering lar sig ikke gjøre på grunn av den endrede turneringsordning. Men stort sett tør vel det svenske sjakkblad ha rett i at standarden holdes jevn. Vi er allikevel tilbøielig til å betrakte resultatene i denne turnering som bedre enn i de foregående. Som holdepunkt for denne

Turneringen om Argentina-pokalen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Pt.
1. Island	—	2½	2	3	2½	3	2½	3½	2	4	3	28
2. Canada	1½	—	3	2	3	3	3½	2	3½	3½	3	28
3. Norge	2	1	—	2½	1½	3	2	4	3½	3½	4	27
4. Uruguay	1	2	1½	—	3	2	3½	3½	2½	3	4	26
5. Bulgaria	1½	1	2½	1	—	3	2½	4	3½	3½	3	25½
6. Equador	1	1	1	2	1	—	2½	3	3	3½	3	21
7. Irland	1½	1½	2	1½	1½	1½	—	1½	1½	2½	2½	15½
8. Guatemala	1½	2	0	1½	0	1	2½	—	3	3	3	15½
9. Peru	2	1½	1½	1½	1½	1	2½	1	—	2	2½	14
10. Bolivia	0	1½	1½	1	1½	1½	1½	1	2	—	2½	10
11. Paraguay	1	1	0	0	1	1	1½	1	1½	1½	—	9½

tilbøielighet har vi valgt forholdet mellom Norge og Island. I Hamburg 1930 blev Island nr. 15 med 22 point, Spania nr. 16 med 21½, Finland nr. 17 med 18 og Norge nr. 18 med 16 point. I Stockholm 1937 blev Island nr. 16 med 23 point, Belgia nr. 17 med 22½ og Norge nr. 18 med 19½ point. I år var pointforskjellen meget mindre, og det er ingen grunn til å tro at Island spilte dårligere i denne turnering enn i de to tidligere her nevnte. Sett fra dette synspunkt har vi all grunn til å være tilfreds med vårt lags prestasjon, sett fra deres synspunkt som i sin tid klandret at Norsk sjakkforbund lot dette lag slippe til, må det være enda mer grunn til ikke bare å være tilfreds med resultatene, men også å slå sig selv på munn og takke våre representanter for såvel det relativt gode resultat som de overordentlig store personlige ofre hver enkelt representant ydet. Ære være dem for det.

I verdensmesterskapet for damer deltok i alt 20. Fru R. H. S. Stevenson (alias Vera Menchik) vant mesterskapet med 18 point av 19 (17 vinst og 2 remis), 2. frk. S. Graf-Tyskland 16, 3. frk. Carrasco-Chile 15½, 4. frk. F. Rinder-Tyskland 15, 5. frk. M. Karff-U. S. A. (tidligere Palestina) 14, 6. frk. M. Lauberte-Latvia 12½, 7. frk. M. Mora-Cuba 11, 8. fru Roodzant-Nederland 10½, 9.—10. frk. B. Janecek-Böhmen og Mähren delt med frk. Schwartzmann-Frankrike 9, 11. frk. Ingrid Larsen-Danmark 8½, 12.—13. frk. D. Trepatt-Argentina og frk. Ingeborg Andersson-Sverige hver 7½, 14.—15. frk. Reischer-Palestina og frk. B. Berea-Argentina hver 7, 16. frk. C. Stoffels-Belgia 6½, 17. frk. M. de Vigil-Uruguay 6, 18. frk. Rechauskiene-Litauen 3½, 19. frk. Ruth Bloch Nakkerud-Norge 3, 20. frk. A. Lougneed-Canada 2.

Frk. Graf representerte ikke Tyskland, da hvert land kun hadde rett til én plass. Hun har i den senere tid vært bosatt i London, og hennes deltagelse var en rent personlig gunstbevisning på grunn av hennes sjakklige prestasjoner.

Efter olympiaden blev der holdt to turneringer, en i Rosario (Argentina) og en i Montevideo (Uruguay). I den første blev Petrov

nr. 1 med 6½ av 7, 2. Eliskases 5½, 3. Mikenas 4. I den annen vant Aljechin alle sine partier, 2. H. Golombek 5½, 3. fru Stevenson 5. Som man ser valgte mange av de europeiske spillere å dvele i Argentina, således hele det tyske lag, likeledes Aljechin, Keres og Ståhlberg, mens henimot to tredjedele av spillerne reiste hjem med dampskipet Copocabana, forteller British Chess Magazine. Forøvrig fulgte flere spillere med skandinaviske ruter. At Aljechin blev tilbake står også i forbindelse med at en match mellom ham og Capablanca nu synes forestående. Det tidligere strandingskjær, pengene, synes nu ikke å være noen hindring idet bl. a. en enkelt mann har garantert 50,000 pesos, og et kjemisk konsern «Geniol» har videre skjenket 30,000 pesos. Resten mener man så å ta inn ved entré. Man regner med at hele stasen vil komme på ca. 100,000 pesos. Aljechin har fått satt igjennem gulldollarklausulen. Og da 10,000 gulldollar lar sig omskrive til 17,000 papirdollar, var det ingen dårlig forretning. Aljechin har tre pene muligheter å se frem mot: 6,800 dollar dersom han vinner, 6,000 dollar i tilfelle remis, og 5,200 dollar om så galt skulde hende at han tapte. Forholdet blir da det samme som ved deres siste match at tittelnehaveren får mest uansett om han taper. Om matchen kommer i stand får tiden vise.

26. Indisk parti, Nimzowitschs for-svar.

Spilt i 5. runde den 28. aug. i fortur-neringen.

Asmundur Asgeirsson, Island.

Vaitonis, Litauen.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sc3 Lb4, 4. Dc2 d5, 5. e3.

Vanlig spilles her cd.

5. — c5, 6. a3 Lxc3, 7. bc 0—0, 8.

Sf3 Sc6, 9. Ld3 dc, 10. Lxc4 Dc7,

11. Le2 e5, 12. de Sxe5, 13. c4

Lg4, 14. Lb2 Led7, 15. 0—0 Tfe8,

16. Dc3 Sf8, 17. h3 Ld7, 18. Ld3

Lc6, 19. Se5.

Bytte på e5 må være til fordel for svart.

19. — Se4, 20. Lxe4.

Tvunget! Om hvit trekker D, da Txe5!

20. — Lxe4, 21. f3 f6, 22. Sg4 Lc6.

Bedre Lg6 etterfulgt av Lf7.

23. Tad1 Tad8, 24. e4.

Med truselen Se5 og så Sd5.

24. — Sg6, 25. Se3 Sf4.

Måske var nu bedre Dg5.

26. Kf2 Txd1, 27. Txd1 Td8, 28.

Txd8 Dxd8, 29. Sd5 Dd6, 30. Dd2

Lxd5?

Nu får hvit fri-B.

31. ed b6,

Hvorfor ikke b5?

32. a4 Kf7, 33. Lc1 Sg6, 34. f4 a6,

35. Dd3 Se7, 36. g3 g6.

Bedre var Kg8.

37. Lb2 Sf5, 38. Kf3 Dd7, 39. g4

Sd6, 40. Le5?!

I tidsnød. Bedre var sikkert Db5.

40. — De7?

Det var ike til fordel for svart å ta

L. 41. fe. og svart kan ikke flytte S.

Best var 40. — Se8. og hvit kunde

ikke redde både Le5 og Ba4.

41. Lxd6 Dxd6.

Nu er Asgeirsson kommet til D-slutt-spill og det er han en mester i å be-

handle.

42. De4 Dd7, 43. f5 Dxa4 44.

De6† Kg7, 45. De7† Kg8, 46.

Dxf6 Dxc4, 47. d6 Dd3†, 48. Kf4

gf, 49. gf c4, 50. Dd8† Kf7, 51.

De7† Kg8, 52. d7 Dd4†, 53. Kg5

Dd2†, 54. Kh5 Dd1†, 55. Kh6 og

svart gav op.

Asgeirsson vant over Vaitonis også

i Stockholm 1937.

Ann. av Torb. Hjalmar.

27. Nimzowitsch-parti.

Spilt i 4. runde den 27. aug. i fortureringen.

Ernst Rojahn. Czerniak, Palestina.

1. e4 Sc6, 2. d4 d5, 3. e5 Lf5, 4. g4!? Lg6, 5. Sh3 e6, 6. Sf4 Le4, 7. Tg1 Sh6, 8. Le3 Le7, 9. Sd2 Lh4, 10. Sxe4 de, 11. Lg2 De7, 12. Lxe4 Sxe5, 13. g5 Sc4, 14. gh Sxe3, 15. hg Lxf2†!, 16. Ke2 Tg8, 17. Dd3 Lxg1, 18. Db5† c6, 19. Lxc6† Kd8, 20. Lxb7 Sxc2, 21. Da5† Dc7, 22. Sxe6† fe, 23. Dg5†. Remis ved evig sjakk.

28. Caro-Kann-parti.

Spilt i 5. runde 28. aug. i fortureringen.

Dr. A. Aljehin. E. Eliskases.

1. e4 c6, 2. d4 d5, 3. ed cd, 4. c4. Panof-varianten, hvormed hvit straks griper initiativet uten å bry sig om mulige svekkelser i centrum.

4. — Sf6, 5. Sc3 e6.

På denne måte opnår svart en enkel variant i avslått damegambit hvori han har mindre vanskelige problemer for sig enn i den egentlige Panof-variant, som her fortsetter med 5. — Sc6, 6. Lg5.

6. Sf3 Le7, 7. cd.

En overraskende beslutning! Hvit vil åpenbart undgå fortsettelsen 7. Ld5, da han etter dette trekk har mere bekymring for sin enkeltstående d-B enn etter teksttrekket.

Dog kommer også i betraktning 7. c5, da angrepet 7. — b6, 8. b4 a5 kunde bli besvart med 9. Lb5† Ld7, 10. Da4.

7. — Sxd5, 8. Lb5†.

Konsekvensen av det forutgående bytte. Hvit vil avvikle slik at svekkelsen med d-bonden umiddelbart forsvinder.

8. — Ld7, 9. Lxd7† Sxd7.

Svaret 9. — Dxd7. for etter 10. Se5 å fortsette med Sxc5, 11. bc Db5, bringer alvorlige vanskeligheter p. gr. a. mellomtrekket 11. Df5! (i stedet for bc), f. eks. 11. — Dc7, 12. Dxf7† Kd8, 13. Df5 Lb4, 14. Lg5† Kc8 eller Ke8, 15. 0—0, og hvit får en veldig angrepsstilling for den ofrede officer.

10. Sxd5 ed.

Nu er stillingen blitt klar: Begge parter har en ensom d-B, og B-stil-

lingen er også ellers fullstendig symmetrisk. Hvits noget bedre opstilte officerer muliggjør ham dog å overta ledelsen.

11. Db3 Sb6.

En gambitspiller synes mig her å burde forsøke 11. — 0—0, f. eks. 12. Dxd5 Lb4†, eller 12. Dxb7 Tb8 etterfulgt av 13. — Lb4†. I begge fall er hvit tvunget til å opgi rokaden. Men om dette gir full utligning for den ofrede er et tvilsomt spørsmål.

12. 0—0 0—0, 13. Lf4 Ld6.

Teoretisk er den svarte L bedre enn den hvite, da Bd4 står på et svart felt. Svart kan allikevel ikke undgå L-bytte, da Lf4 inntar en god stilling mot den svarte D-fløi.

14. Lxd6 Dxd6.

Stillingene er nesten identiske, og man skulde ikke vente at noen alvorlig kamp fremdeles var mulig. En nøiaktig undersøkelse lærer dog at hvit har tre små fordeler:

a) han er i trekket, b) hans D står aggressivere enn den svarte,

c) hans S står bedre enn svarts. (Det er i almindelighet ugunstig når en S må opfange angrepet på en udekket B).

15. Tfe1.

Fløiangrepet 15. a4 vilde ikke resultere i noe p. gr. a. svaret 15. — Sc4 (16. Dxb7? Tfb8 o. s. v.)

15. — Tac8.

Nu vilde 15. — Sc4 bli meget sterkt besvart med 16. Se5!

16. Tac1 h6.

En av de små feil som sluttelig kan ha alvorlige følger. Svart skaffer sin K et fluktfelt i et øieblikk da det ennå er helt uviss hvilke av de to muligheter g6 eller h6 fortjener å foretrekkes. Riktig var 16. — Tfe8.

17. Se5.

Hvit drar øieblikkelig nytte av den budte leilighet: S står meget sterkt på e5 da et eventuelt f6 kan besvares med Sg6. På denne måte opdfager man svakheten med svarts siste trekk.

17. — Tc7, 18. g3 Tfc8, 19. Txc7

Txc7.

I betraktning kom også 19. — Dxc7, truende med Dc2 å få motspill.

20. Db5 Sd7?

Efter denne feil kommer svart i tydelig nakkdel, da en av de tunge fiendt-

lige officerer trenger inn i den svarte stilling. Med 20. — Te7 kunde svart nesten få likt spill.

21. Sxd7 Txd7.

Også efter 21. — Dxd7 vilde 22. Te8† ha kommet, men ikke 22. Dxd7 da T-sulttspillet tross den friere stilling det hvite T har vilde ha blitt uavgjort.

22. Te8† Kh7, 23. h4.

Hvit vil eventuelt la følge h5 etterfulgt av Dd5†.

23. — a6.

Ikke det beste. Med 23. — h5 kunde svart ha stoppet den hvite opmarsj og undgått en alt for alvorlig svekkelse av sin K-fløi.

24. De2.

Nu har hvit forhindret h6—h5.

24. — Td8, 25. Te7 Td7, 26. Te5

g6.

For allikevel å la følge h6—h5.

27. h5.

Fører i hvert fall til en alvorlig svekkelse av den svake K-stilling.

27. — Df6, 28. De3.

Dekker d4, så Te8 kan følge nu.

28. — Td6.

Forberedelsen til det nu følgende motspill.

29. Db3 Tb6.

Tvunget.

30. hg†!

I rette øieblikk. Svart kan ikke slå igjen med B p. gr. a. 31. Dxd5 Txb2, 32. Dd7† o. s. v., og heller ikke med K p. gr. a. 31. Dc2† etterfulgt av Txd5.

30. — Dxc6, 31. Dxd5 Txb2, 32. Tf5 Tb5?

Dette fører regelrett til et tapt T-sluttspill. Men stillingen var i hvert fall kritisk for svart, som følgende fortsettelse viser: 32. — Kg7, 33. De5† f6 (33. — Kh7, 34. Tf6), 34. Df4 Te2 (På andre trekk, som f. eks. 34. — Txa2, følger meget sterkt 33. Te5.), 35. d5, og den hvite fri-B må bringe avgjørelsen.

30. Txf7†,

Efter 33. Dxf7† Dxf7, 34. Txf7† Kg6 kan svart vel ennå holde T-sluttspillet tross B mindre. — Men efter teksttrekket opstår et meget ugunstigere T-sluttspill.

33. — Kg8, 34. Tf6† Txd5, 35.

Txc6† Kh7, 36. Tb6 Txd4.

Også efter 36. — Td7, 37. Kfl er motstanden i lengden nytteløst.

37. Txb7† Kg8.

37. — Kg6 vilde koste ennu en B.

38. Tb6 Ta4, 39. Txb6 Txa2, 40. Kg2.

Efter teoretiske undersøkelser er den hvite mer-B avgjørende i dette sluttspill. Hvit avviker på den mest systematiske måte.

40. — a5.

Noe lengere kunde svart holde stand med 40. — Kg7, da den svarte K da i hvert fall kunde komme til 6. rekke, dersom det hvite T vilde begi sig bak den svarte B. Svart skynder sig å bringe sin B til a2 for så å se at det dermed er forbi.

41. Ta6 a4, 42. Ta7.

Den svarte K står nu meget dårlig.

42. — a3, 43. g4 Kf8, 44. g5 Kg8,

45. Kg3 Ta1, 46. Kg4.

Det er av betydning at den hvite f-B foreløbig blir stående på f2. Spiller svart nu 46. — a2, så følger 47. Kf5 og hvit vinner bekvemt, da Bf2 efter 47. — Tfl, 48. Txa2 er dekket.

46. — Tg1†, 47. Kf5 Tg2.

På 47. — Tal vinner 48. Kg6 Kf8, 49. f4 o. s. v.

48. f4 a2, 49. Kf6. Opgitt,

for det truer g6, mens 49. — Tf2 blir besvart med 50. f5.

Anm. av Dr. M. Euwe i «Rotterdamse Courant».

29. Spansk parti, lukket forsvar.

Spilt i 6. runde den 29. aug. fortureringen.

A. Larsen, Norge. Paul Schmidt, Estland.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 a6, 4. La4 Sf6, 5. 0—0 Le7, 6. Te1 b5, 7. Lb3 d6, 8. c3 0—0, 9. d3 Sa5, 10. Lc2 c5, 11. Sbd2 Le6, 12. Sf1 Dc8, 13. h3 Sc6, 14. Se3 Ta7, 15. Kh1 Ld8, 16. g4 d5, 17. Sf5 Td7, 18. De2 c4, 19. dc de, 20. Sd2 bc, 21. Sxe4 Sxe4, 22. Lxe4 g6, 23. Lh6 Te8, 24. Sg7 Te7, 25. Df3 Td6, 26. Tg1 Sb8, 27. Sf5 Lxf5, 28. gf Sd7, 29. h4 Sf6, 30. fg fg, 31. h5 Tc7, 32. hg De6, 33. gh† Kh8, 34. Tg6 Txb7, 35. Tag1. Svart overskred her tiden.

30. Fransk parti, Laskers system.

Spilt i 7. runde den 30. aug. i fortur-
neringen.

**Sv. Rebnord, Norge. Blas Aleman,
Cuba.**

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 de, 4.
Sxe4 Sd7, 5. Sf3 Sf6.

Dette forsvar stammer fra Nimzo-
witsch og regnes som solid for svart.

6. Sg3 Le7.

Bedre var antagelig 6. — Ld6 for
senere å bryte i centrum.

7. Le3 0—0, 8. Ld3 b6, 9. De2
Lb7, 10. 0—0 c5, 11. Tfd1 Dc7, 12.
Td2 Tad8, 13. c3 Ld6, 14. Tad1
Tfe8.

Hvit har beholdt stillingsfordelen da
svart forblev avventende i centrum.

15. Lb5 Lc6, 16. Lg5 Lxb5, 17.
Dxb5 h6, 18. Le3 Sg4, 19. dc!
Sxe3.

Om nu 19. — Sxc5?, 20. Txd6! o. s. v.
og 19. — Lxc5? strander på Txd7!
likeså 19. Lxg5? Svart kan heller ikke
spille 19. — bc?, og teksttrekket blir
derfor et siste forsøk.

20. ed Dc4, 21. Dxc4 Sxc4.

Ved denne kombinasjon har svart
undgått å tape for meget materiell,
men hvit har oppnådd forenkling med
en sterk plus: fri-B som avgjør spil-
let.

22. Td4 b5,

Sxb2? Tbl!

23. b3 e5, 24. Td5 Sd7b6.

En kombinasjon for om mulig å ero-
bre fri-B.

25. bc Sxd5, 26. Txd5 bc, 27. Se4
Opgitt.

Fri-B koster i få trekk et T. Et pent
parti av den norske spiller.

Anm. av Storm Herseth.

31. Evans-gambit.

Spilt i 7. runde 30. aug. i fortur-
neringen.

Ernst Rojahn, Capablanca.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lc4 Lc5,
4. b4 Lb6.

Taktisk helt riktig spiller nord-
mannen gambit for å komme til an-
grep mot eksverdensmesteren. Ro-
jahns styrke er angrepet. Capablancas
stil er possisjonspillet, hvor nord-
mannen uten sverdslag vil trekke
det korteste strå.

Til tross for alt er det vel bedre å
motta B-offerret.

5. a4 a6, 6. c3 Sf6, 7. Db3 0—0, 8.
d3.

Efter 8. 0—0? tapes B e4 ved Sxe4!
p. gr. a. trykket mot f2 som umulig-
gjør T-plassering på e-linjen.

8. — d6, 9. Lg5 De7, 10. Sbd2 a5,
11. b5 Sd8, 12. 0—0 Se6, 13. Le3
Sc5, 14. Dc2 Le6, 15. h3 Scd7, 16.
Tfe1 Lxe3.

Capablancas hensikt er klar. Officers-
manøvre for om mulig å fremtvinge
en svekkelse i den hvite stilling. Av
hensyn til feltet f4 må hvit ikke selv
bytte av løperne i blokadestilling.

17. fe.

I betraktning kom 17. Txe5 efter-
fulgt av d3—d4 o. s. v.

17. — Lxc4, 18. Sxc4 c6, 19. d4
Sxe4!, 20. Scxe5!

Ellers går en B tapt. f. eks. 20. Dxe4
d5! 21. Dc2 de o. s. v.

20. — Sf6, 21. Sd3.

Her var 21. Sc4? en feil da svart får
avgjørende fordel efter eb. 22. ab
Tfe8! o. s. v.

21. — cb, 22. ab Tfc8, 23. c4 b6.
Svart har nu en minimal stillingsfor-
del p. gr. a. presset i c-linjen.

24. Tac1 Ta7, 25. Db3 Tac7, 26.
d5.

Nødvendig for å hindre bruddet d5.

26. — Sc5, 27. Sxc5 Txc5, 28.
Sd4 De4, 29. Sc6 Te8, 30. Sd4
Sd7, 31. Tc3 Te5, 32. Tf1 Tg5.

Svart har omgruppert sine tropper i
erkjennelse av at han ikke direkte
kan utnytte svekkelsen på c-linjen.

33. Dc2 Dxc2, 34. Txc2.

Efter D-bytte, som var så godt som
tunget, har hvit nu oppnådd å avlaste
trykket på D-fløien.

34. — Se5, 35. Sb3.

I betraktning kom også 35. Sf5.

35. — Tc7.

Bc4 var usårbar p. gr. a. mattruse-
len Te8 senere.

36. Td1 Kf8, 37. Sd2 Tg6, 38.
Tc3 Th6, 39. Tf1 Ke7, 40. Tf4
Tf6. Remis.

En ypperlig drestasjon av den norske
spiller.

Anm. av Storm Herseth.

**31 b. Zukertort-Reti-parti,
Nimzowitschs forsvar.**

Spilt i 1. runde den 1. sept.

Eliskases. Keres.

1. Sf3 Sf6, 2. b3 g6, 3. Lb2 Lg7,
4. g3 0—0, 5. Lg2 c5, 6. c4 Sc6, 7.

0—0 d5, 8. cd Sxd5, 9. Lxg7
Kxg7, 10. Dc1 Da5, 11. Sc3
Sxc3, 12. Dxc3† Dxc3, 13. dc
Td8, 14. Tfd1 Lf5, 15. Sel Tac8,
16. Lxc6 Txd1, 17. Txd1 Txc6,
18. c4 Td6, 19. Sd3 Kf6, 20. f3
Lxd3, 21. ed.

Naturligvis ikke 21. Txd5, fordi efter
Txd5, 22. ed den svarte K trenger inn
på de svarte felter.

To kjemper i kombinasjonskraft har
her i en hånd vending avbyttet alt,
men ikke for fredelig å rekke hver-
andre hendene, men nu på grunnlag
av små stillingsholdepunkter å gjøre
forbitrede vinstforsøk. Svart har her-
under forhånden, fordi hans K truer
med å trenge inn over e5 og d4.

21. — Ta6, 22. Td2 Ke5, 23.
Te2 †.

Dette har hvit satt sin lit til. Går K
nu tilbake, så fører hvit sin frem og
holder partiet.

23. — Kd4.

Kf6 gav remis. Nu følger en drama-
tisk kamp. Den ender til gunst for
hvit, fordi den gode svarte K-stilling
ikke kan utnyttes til mattangrep, og
svarts B- og T-stilling er dårligere.

24. Txe7.

Her angriper T fire B, mens forelø-
big kun to hvite er truet.

24. — Txa2, 25. Txf7 b6, 26.
Txb7 Ke3, 27. Tf7 Tb2, 28. h4
Txb3, 29. g4 Txd3, 30. Kg2 Td6,
31. Txa7 Kd4, 32. g5 Kxc4.

Nu begynner kappløpet. Man kan
lett regne ut at bøndene g4 og h4 til-
sammen bare har syv skritt til dame,
de to svarte ni.

33. f4 b5, 34. f5! gf, 35. h5 Td4,
36. g6 b4, 37. g7 Tg4†, 38. Kf3
b3, 39. h6 Kd3.

Eller b2, 40. Tb7 Kc5, 41. h7 Tb4, 42.
h8D b1D, 43. g8D†.

40. h7 b2, 41. g8D.

Opgitt, for på b1D vinner Dd5† tem-
melig lett.

Anm. av M. Blümich i Deutsche
Sshachzeitung.

32. Dame-gambit. Schlechters forsvar.
Spilt den 14. september i 9. runde om
Argentina-pokalen.

Vassaux, Guatemala. Rojahn, Norge.
1. d4 d5, 2. c4 c6, 3. Sf3 Sf6, 4.
Sc3 g6, 5. e3.

Hvit velger en passiv fortsettelse. Be-
dre er 5. cd med utviklingsmulighe-
ter for Lc1, f. eks. 5. — Sxd5, 6. e4
Sxc5, 7. bc og e6 blir da et tempotap,
da svart senere må spille e5 eller 5.
— cd, 6. Db5 eller Lg5 o. s. v.

5. — Lg7, 6. Ld3 0—0, 7. 0—0 dc.
Rojahn spiller presist på utnyttelse
av motstanderens småfeil (for tidlig
utvikling av Lf1—d5).

8. Lxc4 b5, 9. Ld3 Sbd7, 10. Ld2
e6, 11. Tc1 c5.

Når svart med fordel kan få anled-
ning til dette fremstøt så tidlig i par-
tiet må hvits partianlegg ikke være
godt.

12. Se2 Lb7!, 13. Lb1.

En grov feil vilde her være 15. dc?
Lxf5!, 14. gf Se5!, 15. Le4 Sxe4, 16. fe
Dxd2! med officersvinst.

13. — Lxf3, 14. gf cd, 15. Sxd4
Db6, 16. Sc6 Tfe8, 17. De2 Sc5,
18. Sb4 e5.

Svart er i fordel, e4 truer med å
blottlegge K-fløien p. gr. a. den se-
nere trusel Dh5 o. s. v. og sperrer
Lb1 helt inne.

19. e4?!

Et farlig trekk p. gr. a. svekkelsen
av feltet f4; men hvit har heller ikke
lyst til å tillate e5—e4 med sterkt
press.

19. — Se6, 20. Sc6 Sh5, 21. Le3
Db7, 22. Dd2 Shf4, 23. Tfd1
Tac8, 24. Sb4 De7!

Svart er redningsløst fortapt. Den
sterke S-utpost virker helt lammende
for det hvite spill. De hvite trekk er
nu helt tvungne.

25. Kh1 Dg5, 26. Tg1 Dh5, 27.
Tg3 Txc1, 28. Dxc1 Se2, 29. Dc6
Td8, 30. Kg2 Se2—f4†.

Opgitt, da matt i få trekk ikke kan
hindres.

Anm. av Storm Herseth.

35. Indisk parti.

Spilt i 2. runde om Hamilton Russel-pokalen den 2. september.

M. Czerniak, Palestina, Enevoldsen, Danmark.

1. d4 Sf6, 2. Sd2 e5.

Altså en slags Budapest-gambit, der er fullt på sin plass, idet jo hvit ikke kan utvikle sin D-L.

3. de Sg4, 4. Sf3.

Hvit begår dog ikke den berømte «bukke» der skjedde i en fransk mesterturnering for et par år siden, og som skapte alle tiders korteste turneringsparti etter 4. h5? Se5!, 5. Opgitt Der er matt eller D-tap!

4. — Sc6, 5. g3 Sgxe5, 6. Lg2 d6, 7. 0—0 Le7, 8. Tb1 Sg6, 9. b4 0—0.

Med sine to siste trekk slår hvit inn på en taktikk der er forfeilet, og preller av mot svarts kjernesunde stilling. Der oppstår ubotelige svakheter i den hvite D-fløi, og hvit forsømmer sitt spill mot centrum. Hvit måtte i 8. trekk hellere ha valgt en rolig dobbeltfianchetto med 8. b5 og 9. Lb2. Han vilde da med chancer kunne bruke såvel e-B som c-B til å angripe centralfeltene med.

10. b5 Sb8.

Tross tempotapene er den svarte stilling fast og usårbar, mens hvit må være bekymret for de to blottede felter c5 og e5 og for en eventuell åpning av a-linjen.

11. Se1 Sd7, 12. Sc4 a6!, 13. ba Txa6, 14. Lxb7 Lxb7, 15. Txb7 Sc5!

Og nu er det med ett slag svart som er best utviklet. Fjernelsen av Lg2 betyr en alvorlig svekkelse i den hvite K-stilling, som senere får betydning.

16. Tb5 c6.

Bedre enn straks 16. — Txa2, hvorpå 17. La5 vilde være det gode og chancerike svar.

17. Tb1.

17. Tb2 koster etter d6—d5 og Lf6 naturligvis kun et tempo.

17. — d5, 18. Se3 Txa2, 19. Sf5 Lf6, 20. Sd3 Se4, 21. Sb4 Ta8.

Hvits S-manøvrer er kun tidsspillende og tjener intet formål. 22. Sxc6 vil

etter De8, 25. Scd4 Sc5 koste avgjørende materiell.

22. Tb3 Dc8, 23. Tf3.

Hvit har våget sig så langt ut at han må fortsette, selv om det er å forutse at T vil komme i vanskeligheter blant de lette officerer. Men Sf5 har jo intet godt fluktfelt. På 25. Se5 vil De6 følge og true med fremrykning av centrubøndene.

23. — Ta1, 24. h4 Se5, 25. Tf4 De6, 26. e3 Sg6, 27. Tf3 Sc3, 28. Dd2 Se5, 29. Tf4 Sg6.

I overhengende tidsnød er man alltid takknemlig for en trekkjentagelse.

30. Tf3 Kh8!

Skjønt tidsnøden er fantastisk, ser svart dog så dypt i stillingen at han ikke alene planlegger det følgende sønderknusende angrep, men han ser tillike at straks 50. — De4 o. s. v. kan ha sine ubehageligheter p. gr. a. svaret 51. Sh6† og 52. Txf6 o. s. v. Nu følger en tragikomisk forestilling, der lokker tilskuere til i hundrevis. Hvit er selvfølgelig totalt overspilt, men spillerne har også kun 2-5 sekunder til hvert trekk, og de skal dermed notere!

31. Sd3 De4, 32. Kg2 Dg4, 33. Sd4?

Szerniaks nerver slår klikk, men hvad skal han trekke?

35. — Sxh4†, 34. Kg1 Lxd4!, 35. Tf4 Dxf4!

Enevoldsen snapper en officer i hvert sekund! men begges visere var på nippet til å falle!

36. Dxc3.

Desperasjon, men også etter 56. gf Sf5†, 57. Kg2 Sxd2 avklares stillingen med mektig overvekt til svart.

36. — De4!, 37. f3 Sxf3†, 38. Txf3 Lxc3, 39. Kf2 Lf6

og her overskred hvit sin betenkningstid og dømtes til tap, hvad man jo heller ikke kan bortforklare at han står til på brettet.

Ann. efter Skakbladet, som opplyser at da de to spillere hadde gjort det 50. trekk — og altså hadde 10 trekk tilbake — hadde Czerniak i minutt og Enevoldsen bare 3/4 minutt igjen!

34. Hollandsk parti.

Spilt i 4. runde 5. sept. i kampen om Hamilton-Russel-pokalen.

J. Bolbachan, Argentina. Engels, Tyskland.

1. d4 f5, 2. Sf3 d5.

Svart lar ikke sin motstander være lenge i usikkerhet om det system han velger. Som de siste teoretiske undersøkelser har vist, er stonewall-opstillingen den eneste som gjør det hollandske parti spillbart.

3. c4 e6, 4. g3.

I betraktning kom 4. cd ed. 5. Lf4, hvorefter hvit vel sansynligvis kan dra nytte av den alt for tidlige stonewall-opstilling. Med teksttrekket kommer hvit inn i det hollandske partis vanlige baner.

4. — Sf6, 5. Lg2 c6, 6. 0—0 Sbd7. Her var det spørsmål om 6. — Ld6 etterfulgt av 0—0, for etter eventuell cd dog å ha svaret ed for hånden.

7. De2!

Slik blir den forrige anmerkning forklart; hvit forbereder cd, hvorefter svart må slå tilbake med c-B.

7. — Ld6.

Kanskje var 7. — g6 dog bedre, for derved å dekke Bf5, selv om trekket er forbundet med tempotap.

8. cd cd, 9. Lf4.

En plausibel plan. Hvit tvinger sin motstander til L-bytte, hvorefter han får mulighet til over c7 å trenge inn i den fiendtlige stilling. Men den hvite plan har en skyggeside: Hvit får nu en dobbelt-B på f4, som muliggjør for svart senere med g7—g5 å foreta en motaksjon. Alt i alt veier pro dog mere enn contra.

9. — Lxf4, 10. gf 0—0, 11. Sbd2 Kh8, 12. Tac1 Tg8, 13. Dc7.

Hvit har nådd sitt mål. Ifall svart nu bytter D, får hvit et meget gunstig sluttspill.

13. — De7, 14. Tc3 Se8, 15. Da5 b6, 16. Da4 h6.

Forberedelsen til motangrepet.

17. Dc6 Tb8, 18. Te3.

Truer såvel 19. Txe6 som også 19. Dxd5. Men svart kan lett forhindre disse trusler, og derfor fortjente her

18. Tfel med sikker besettelse av c-linjen fortrinnet. Teksttrekket fører til forviklinger som forskyver kampstillingen, hvad der har tilfølge at

hvit igjen taper herredømmet i c-linjen.

18. — Sdf6, 19. Se5.

Med den fryktelige trusel 20. Sg6†, men svart vilde i hvert fall spille g7—g5.

19. — g5, 20. fg hg, 21. Th3†. Bedre var 21. Tc1, eventuelt fulgt av 22. Da4.

21. — Kg7, 22. Dc3.

Med truselen 25. Sc6, en passant kunde under omstendigheter 25. De5 eller 25. Dg5 bety en økning av det hvite angrep. Men det hvite spill gjør et godt gjennemtenkt inntrykk, det fører dog ikke til noe.

22. — g4, 23. Sc6 Dc7, 24. Te3 Th8.

Svart har allerede initiativet.

25. f4.

25. Se5 sparte et tempo.

25. — Tb7, 26. Se5 Dd8.

Efter dette trekk kan hvit ikke mere forhindre Tc7, så fordelene av den åpne c-linje er tapt.

27. h3.

Hvit foretar et angrep mot g4 med det mål å opnå posisjonelle fordeler på K-fløien, men det lykkes ikke å opnå noe positivt, så den hele manøvrer faller ut til gunst for svart, fordi den hvite K-fløi nu blir alvorlig svekket.

27. — Tc7, 28. Dd3 Sd6, 29. hg Sxg4, 30. Tg3 Se4, 31. Sxe4 de, 32. De3 Dh4.

Svart forhindrer ikke bare de hvite trusler, men går dessuten over til angrep på c-linjen.

33. Sxg4 fg, 34. Kf2.

Hvit kan på intet vis slå e4.

34. — Tf7.

Truer bl. a. 55. — Txf4†, 56. Dxf4 Tf8.

35. Th1 Dg5, 36. Txb8 Kxb8, 37. Lxe4 Txf4†.

Svart har bevart den materielle likevekt og står nu bedre, fordi den hvite K er utsatt for alvorlige angrep.

38. Kg1 Df6.

Nu truer svart under omstendigheter å fortsette med Tfl†.

39. d5.

Hvit har nu få valg: Le4 kunde han ikke spille p. gr. a. 59. — Dxd4, og videre var 59. Tg2 ikke mulig p. gr. a. 59. — Tfl† etterfulgt av Dh4†. Ved

teksttrekket går vel snart en B tapt, men stillingen blir ennå mer åpen, hvad der gjør en remis meget sannsynlig.

39. — Lb7, 40. Lg2 Lxd5, 41. Lxd5 ed, 42. Dc1.

Det er en vannskjebne for hvit at han her ikke kan erobre sin B tilbake med 42. De8† Kg7, 43. Dd7† Kh6, 44. Dxd5. For så vilde nemlig følge 44. — Tf1† med vinst i noen få trekk.

42. — Te4, 43. Dd2 Kg7!

Svart setter sin K på en bedre plass for han innlater sig på T-sluttspillet.

44. Dxd5 Td4.

Vistnok har hvit vunnet tilbake sin tapte B, men posisjonelt står hvit stadig betydelig dårligere, fordi de svarte figurer, deriblant den svarte K selv, utvikler mer aktivitet.

45. Db3.

Hvit tør ikke tillate Tdl†.

45. — Kh6, 46. Te3.

Truer 47. Te6, men den svarte K hadde i hvert fall den plan å fortsette sin reise til fronten.

46. — Kg5, 47. Te6 Df4, 48. De3?

Hvit fordømmer T-sluttspillet forkjert og taper temmelig utsiktsløst. Her måtte 48. Te8 skje for å true den svarte K bakfra.

48. — Dxe3†, 49. Txe3 Td2.

På denne måte erobret svart en B, og da dessuten hans K stod bedre enn den hvite, er kampen allerede avgjort. Slutten er enkel. Der fulgte videre: 50. Ta5 Txe2, 51. b4 Te7, 52. b5 Kh4, 53. Kg2 Te2†, 54. Kgl Tb2, 55. Txa7 Txb5, 56. Ta5 Tb2, 57. Kfl b5, 58. Kgl b4, 59. Ta8 Kg3, 60. Kfl Tbl†, 61. Ke2 Kg2, 62. Kd2 g5, 63. Ke2 Tfl, 64. Opgitt.

Anm. av Dr. Max Euwe i «De Schaakwereld».

35. Fransk parti.

Spilt i 5. runde 6. sept. om Hamilton-Russel-pokalen.

Pleci, Argentina. Endzelius, Latvia.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sd2 c5, 4. Sgf3 de.

Bedre er Sc6; byttet på e4 hjelper bare hvit i utviklingen.

5. Sxe4 Sd7.

Føreren av svart, der tilsynelatende bare vil gjøre remis, styrer dermed hen mot D-bytte. Men det er en

vidt utbredt feiltagelse å tro at midtspillet farer er overstått med D-bytte og at et rolig sluttspill er sikret.

6. dc Sxc5, 7. Dxd8 Kxd8, 8. Lg5† f6.

Bedre forsvarsutsikter bød 8. — Ke8, 9. 0—0—0 Ld7!

9. 0—0—0† Ke8.

På Ld7 kom 10. Sxc5 Lxc5, 11. Lb5. Også etter 9. — Ke7, 10. Sxc5 Lxc5, 11. Lf4† Kb6 (e5? Sxe5!), 12. Td8 står hvit overlegent.

10. Lb5† Kf7.

På denne, som det synes uangriplege forsvarso, følte den svarte K sig ganske sikker. Stort utvalg hadde han dog hverken på den ene eller annen måte mere, for heller ikke 10. — Ld7, 11. Sxc5 Lxb5 er meget fornøielig.

11. Td8!!

Et kølleslag for svart, som bare hadde regnet med Sxc5. Hvit leverer i den nu følgende del av partiet et smukt eksempel på at også et angrep uten damer kan være sterkt og vedholdende.

11. — Le7.

Svart kan ikke ta noen av de hvite offiserer som står for slag: I. 11. — fg, 12. Se5† Ke7, 13. Te8 matt; II. 11. — Sxe4, 12. Se5†! (Praktfullt! På fe følger Le8 matt!) 12. — Ke7, 13. Te8† Kd6, 14. Sf7† Kc7 (Kc5 Le5†), 15. Txf8 etterfulgt av Sxh8 o. s. v. Bare 11. — g6 hadde forhindret det øieblikkelige tap.

12. Se5†!! fe, 13. Sd6†!

Det er virkelig ikke mangel på overraskelser i dette henrivende parti! Etter Lxd6, 14. Le8† Kf8, 15. Lg6 matt dukker et nytt mattbillede op.

13. — Kg6, 14. Lxe7 Sxe7.

I annet fall går Le8 tapt. Kampens bølger har lagt sig, hvit har nådd en klar vinststilling.

15. Txl8 a6, 16. Le2 e4, 17. f4 b5,

18. Te8 Kf6, 19. Tf8† Kg6, 20. h4 Lb7.

Svart foretrekker en rask død i stedet for en lang lidelse. Med 20. — h5 kunde han for det første undgå maten.

21. h5† Kh6, 22. Sf7 matt.

Sjakkspillet skjønnerheter er uendelige!

Anm. av Dr. Gygli i «Schweizer Illustrierten Zeitung».

36. Albine-Cavalotti-gambit.

Spilt i 5. runde den 7. september om Argentina-pokalen.

Møller, Island. Rojahn, Norge.

1. d4 d5, 2. c4 e5, 3. de d4.

Denne B hindrer i betraktelig grad det hvite spill. Det er imidlertid meget tvilsomt om gambitten er korrekt. Rojahn har et særdeles godt grep på denne åpning, som ligger utmerket til rette for et sterkt angrep.

4. Sf3 c5, 5. a3.

Når svart har spilt e5 og blokert muligheten Lb4†, bør hvit ikke ofre unødig tid på dette trekk. Straks e5 var skarperer.

5. — Sc6, 6. e3 f6!

Svart må bare utnytte forspranget og Be5 generer.

7. ed cd, 8. ef Sxf6, 9. Ld3 Le7,

10. Lg5 Lg4, 11. Sbd2.

Begge spiller litt unøiaktig. Svart burde i 10. trekk foretrukket 0—0 for å hindre videre forenkling av stillingen med vanskeligjørelse av 0—0 etter 11. Lxf6 Lxf6, 12. De2† Le7, 13. De4 Lh5, 14. Dd5 o. s. v. da hvit er etter i utvikling, men har B mere og helst bør få byttet D.

11. — 0—0, 12. Dc2 h6, 13. Lh4 Sd7!, 14. Lg3 Sc5, 15. 0—0.

Som man ser har hvit holdt spørsmålet om kort eller lang rokade åpent. Svarts S-manøver Sf6—d7—c5 gjør lang 0—0 tvilsom og kort 0—0 er vel å foretrekke.

15. — a5, 16. Se5 Sxe5, 17. Lxe5 Ld6.

Et skarpt angrepstrekk. Om 19. Lxd4 så Lxh2†, og svart får sterkt angrep etter Dxd4.

18. Lxd6 Dxd6, 19. Se4 Sxe4, 20. Lxe4 Tc8, 21. Lxb7?!

Et B-rov av tvilsom verdi.

21. — Tc5, 22. Dd2 Le6, 23. Tfd1 Txc4, 24. Dxa5 Tc2, 25. Td2 d3,

26. Tad1 Dd4.

Svart har manøvrert glimrende og på en skarp måte utnyttet svakheten ved Lxb7.

27. Db4 Lc4!, 28. La6.

En stygg feil er her 28. b5? p. gr. a. Txd2, 29. Dxd2 Lxb5, og b-B erobres uten vederlag, 30. Dxd5?? Dxf2† osv.

28. — Txf2!!

Kombinasjonens point.

29. Lxc4†

Andre muligheter gis ikke.

29. — Kh8!

Efter 29. — Txc4, (30. Db8†? Tf8†!)

30. Txf2! Txb4, 31. ab får svart ingen vinst.

30. Kh1.

Om 30. Lxd5? så Tfxd2†!!, 31. Dxd4 Txd1† og hvit taper hurtig.

30. — Tcxd2, 31. Db8† Kh7, 32.

Lg8† Kg6, 33. De8† Kg5, 34.

De7† Df6, 35. De3† Df4, 36. h4†

Kh5, 37. Lf7† g6, 38. g4† Kxh4.

Opgitt.

Et spennende kampparti.

Anm. av Storm Herseth.

37. Indisk parti, Nimzowitschs forsvar.

Spilt i 5. runde den 7. sept. om Argentina-pokalen.

H. Opsahl, Canada. Rodriguez, Bolivia.

1. d4 Sf6, 2. Sf3 e6, 3. c4 Lb4†, 4.

Ld2 De7, 5. e3 d5, 6. a3 Lxd2†,

7. Sbx2 Sbd7, 8. Ld3 b6, 9.

0—0 Lb7, 10. cd Sxd5, 11. Tc1

c5?, 12. dc Sxc5??, 13. Lb5†

Sd7, 14. Se5 Lc8, 15. Txc8†

Txc8, 16. Lxd7† Opgitt.

38. Fransk parti.

Spilt i 7. runde den 11. september om Argentina-pokalen.

A. Larsen, Norge. A. Yanofsky, Canada.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 Sf6, 4.

Lg5 Le7, 5. e5 Sfd7, 6. Lxe7

Dxe7, 7. Dd2 0—0, 8. f4 c5, 9. Sf3

b6, 10. g3 Lb7, 11. Lg2 Sc6, 12.

Se2 Tac8, 13. c3 La6, 14. Td1 cd,

15. Sxd4, 16. Sxd4 f6, 17. Sxe6

Tf7, 18. Lxd5 Kh8, 19. Lb3 fe,

20. Sg5 ef†, 21. Le6 Tf5! 22. gf

Sc5, 23. Dd6 De8, 24. b4 Txxg5,

25. bc Tg2, 26. Td2 Txd2, 27.

Kxd2 Td8, 28. Opgitt.

39. Caro-Kann-parti.

Spilt i 7. runde den 11. september om Argentina-pokalen.

Nash, Irland. Einar Thorvaldsson, Island.

1. e4 c6, 2. d4 d5, 3. Sc3 de, 4. Sxe4 Lf5, 5. Sg3 Lg6, 6. Sf3 Sd7, 7. Le2.

Bedre er 7. Ld5.

7. — e6, 8. 0—0 Ld6, 9. c4 Sf6, 10. Sh4.

En sterkere fortsettelse var Te1.

10. — Se4!, 11. Sxg6 hg, 12. Lg4. Tvinget for i fall 12. Sxe4, så Sxh2†.

15. Kh1 Lf4†, 14. Kgl Dh4, 15. f5 Lh2†, 16. Kh1 Lg3†, 17. Kgl Dh1.

12. — Dh4, 13. Lh3 Sdf6, 14. f4. For å hindre g6—g5, som vilde være avgjørende. Men nu velger han en annen og hurtigere vei.

14. — 0—0—0!, 15. c5? Sxc5, 16. Le3 Scd7, 17. a3 Sd5, 18. Ld2 Lxf4, 19. Lxf4 Sxf4.

Her burde hvit ha gitt op, da det er ganske synbart at stillingen er unholdbar.

20. Dc2 Sxh3, 21. gh Dxd4†, 22. Tf2 Sf6, 23. Opgitt.

Anm. fra en islandsk sjakkspalte.

40. Zukertort-Reti-parti, Retis system.

Spilt i 11. runde 15. sept. om Hamilton Russel-pokalen.

Ståhlberg, Mikenas, Litauen.

1. Sf3 Sf6, 2. c4 g6, 3. g3 Lg7, 4. Lg2 0—0, 5. Sc3 d5, 6. cd Sxd5,

7. 0—0 c5, 8. d4 cd, 9. Sxd4 Sxc3, 10. bc e5.

Denne og svarts følgende trekk ser sterke ut, men besvares av hvit på en fin måte.

11. Sb5 Da5, 12. Sd6! Da6.

Efter lang betenkning. På 12. — Td8 kan følge 13. Lxb7! Txd6, 14. Dxd6 Lxb7, 15. Tbl o. s. v. Eller 15. — Lxb7, 14. Sxb7.

13. Sxc8 Txc8, 14. Tbl Sc6, 15. Dd7 e4, 16. Lf4 Dxa2, 17. Lxe4 De6, 18. Txb7 Sd8, 19. Ld5! Dxd7, 20. Txd7 Lxc3.

Kvalitetstap var uundgåelig. Hvit avgjør herefter partiet hurtig til sin fordel.

21. Tc1 Lb2, 22. Tbl Lf6, 23. Lxa8 Txa8, 24. Tb8 Txb8, 25. Lxb8 a5, 26. Lc7 Se6, 27. Lxa5 h5, 28. Tb7 Kg7, 29. h4 g5, 30. hg Lxg5, 31. Kg2 Opgitt.

Anm. i «Tidskrift för Schack».

41. Hollandsk parti.

Spilt i 12. runde den 14. sept. i kampen om Hamilton Russel-pokalen.

Petrov, Latvia. Tartakower, Polen.

1. d4 f5, 2. g3 Sf6, 3. Lg2 e6, 4. Sh3 Le7, 5. c4! 0—0, 6. Sc3 d6, 7.

0—0 De8, 8. Db3 Sc6?, 9. d5! ed, 10. cd Se5, 11. Sb5 Ld8, 12. Sd4 Kh8, 13. Sf4 c5!, 14. Sde6 Tg8!

15. Sxd8 Dxd8, 16. Se6 De7, 17. f4 Sf7, 18. e4! Sxe4, 19. Lxe4 fe,

20. f5 Se5, 21. Lg5 Df7, 22. f6 Sf3†, 23. Txf3 ef, 24. Tf1 gf, 25.

Txf3 Tg6, 26. Lxf6† Kg8, 27. Le5 De7, 28. Tf8† Dxf8, 29. Sxf8

Kxf8, 30. Lf4 b6, 31. Db5 Lh3, 32. Dc6 Td8, 33. Dc7 Td7, 34. Dc8†

Kg7, 35. Ld2 Tf6, 36. Lc3 Kf7, 37. Lxf6 Kxf6, 38. Dh8† Kf5, 39. Kf2

Ke4, 40. De8† Kd3, 41. g4 Opgitt, for på 41. — Lxg4 følger 42. De3† etterfulgt av 43. De4† og 44. Dxg4.

42. Indisk parti, Nimzowitschs forsvær.

Spilt i 15. runde den 18. sept. om Hamilton Russel-pokalen.

Tartakower, Enevoldsen.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sc3 Lb4, 4. Sf3 0—0, 5. Ld2 d5, 6. e3 a6, 7.

Dc2 dc, 8. Lxc4 b5, 9. Ld3 Sbd7, 10. e4 c5, 11. e5 c4, 12. Le2 Lxc3,

13. bc Sd5, 14. Sg5 g6, 15. h4 S7b6, 16. h5 f5, 17. hg hg, 18.

Th6 Tf7, 19. 0—0—0 Tg7, 20. Tdh1 Kf8, 21. Th8† Tg8, 22. T1h7

Se7, 23. Sf7 Dc7, 24. Lh6† Ke8, 25. Sd6† Opgitt.

En ny bestemmelse i turneringsreglene bruktes for første gang i Argentina-turneringen. Den sier at partiet skal noteres ordentlig, så man i tidsnød ikke bare kan sette strek eller annet rabbel på formularen, men de skjedde trekk skal noteres umiddelbart. Den som står tilbake med mere enn tre trekk i notasjonen, blir ubetinget straffet med partiets tap. Dette kan eventuelt bli tilfellet med begge spillerne i ett og samme parti.

13.—19. september holdtes FIDE's 16. kongress. Der blev bl. a. besluttet at nasjonalforbundenes kontingent skulde betales forskuddsvis. Blev ikke kontingenten ordnet til neste kongress, skal eksklusjon følge. En endring i tidligere beslutninger om verdensmesterskapskampene blev oversendt en komité og skal ferdigbehandles på neste kongress. Denne skal holdes i Budapest. Videre blev det slått fast at FIDE ikke skjeldner mellom profesjonelle spillere og amatører. Den argentinske delegerte Luciano Long Vidal kritiserte skarpt FIDE's korrespondansetjeneste og bureaukratiske og tungvinte organisasjonsarbeide. Og så fremsatte en representant for Paraguay på siste kongressdag at FIDE's hovedsete skulde flyttes til Buenos Aires, og foreslo formannen for det argentinske sjakkforbund til FIDE's president i stedet for den hittilværende Dr. Rueb, og at denne skulde innvelges som forbundets ærespresident. Forslaget blev merkelig nok enstemmig vedtatt, idet Argentina, Frankrike, Latvia og Tyskland undlot å stemme. Blandt de som stemte for var den danske representant Jens Enevoldsen, hvad der synes ikke falder i alle danske spilleres smak. Dr. Rueb var i sin tid valgt til president på 4 år, og denne periode løp først ut i 1940. Beslutningen synes derfor å være ulovlig, og den vil vel i virkeligheten føre til at der stiftes en egen sydamerikansk sjakk-union. De åtte representanter som stemte for det vedtatte forslag var foruten den danske representantene fra Bolivia, Chile, Equador, Litauen, Paraguay, Peru og Uruguay. Deutsche Schachzeitung fremkaster den tanke at beslutningen om å henlegge FIDE's kontorer til Sydamerika kan stå i forbindelse med forsøkene på å realisere matchen Capablanca—Aljechin, idet man da lettere kan få statsbidrag om det kniper med penger. Neste FIDE-kongress blev henlagt til Budapest 1940.

Nordisk turnering Oslo 15.—23. juli 1939.

Det var ingen lett oppgave for Nordisk Sjakkforbund å arrangere dette års nordisk turnering. Vanskeligheten bestod især i usikkerheten om FIDE-turneringen. Da det endelig kom sikre tidsbestemmelser om denne, hadde forbundet valget mellom å utskyte nordisk turnering til neste år eller på kort frist å innby til turnering før FIDE-turneringen. Det blev ymtet om at arrangementet

vilde bli en fjasko på grunn av den korte anmeldelsesfrist. Det er også mulig denne var årsak til at ingen dansker kom med i landslagsklassen og at overhodet ingen islending kom. Men forøvrig, takket være den kvalitativt sterke deltagelse fra Sverige og Finland i landslagsklassen har Forbundet all grunn til å være fornøyd med både deltagelse og turneringskvalitet. Den finske mester Ojanen betenkte sig ikke på å erklære Oslo-turneringen hårdere enn fjorårets Ørebro-turnering, mester Bergkvist mente også at Oslo-turneringen kvalitativt stod jevnbyrdig med turneringen i Ørebro.

Ved navneopropet var der fremmøtt 48 anmeldte spillere. Disse fordelte sig med 12 mann i landslagsklassen, 20 mann i mesterklassen med 2 10-mannsgrupper, og 16 mann i 1ste klasse med 2 8-mannsgrupper. Av disse var 11 fra Sverige, 5 fra Danmark, 2 fra Finland og 30 fra Norge. I landslagsklassen dominerte utlandet fullstendig, det lykkedes de fem nordmenn tilsammen kun å vinne fire partier mot utlandet, i de andre klasser var styrkeforholdet mere jevnt. Det var å beklage at ingen danske spillere var anmeldt til landslagsklassen. Men det er jo meget lett forståelig at de fem dansker som reiste til Argentina med et kvart års fravær bare for sjakens skyld, ikke kunde avse tid og penger på Oslo-turneringen. Efter resultatet i Argentina ser det dog ut som om Oslo-turneringen hadde vært en gavnlige treningsturnering for svenskene.

Før landslagsklassens vedkommende blev det mange runder å spille, og det kunde drøie ut før hengepartiene blev ferdigspilt, så det ikke alltid var klart hvordan den egentlige stilling fortonet sig. Fremskridtstabellen viser at Ståhlberg praktisk talt hadde ledelsen den hele tid, men at Ojanen delte den med ham, ja endog i 6te runde lå et halvt point foran. Men Ojanen fikk i siste turneringshalvdel to tap, mens Ståhlberg intet tap fikk under hele turneringen. Lundins start var litet lovende, et halvt point i de to første runder, til gjengjeld vant han alle partier i de siste fem runder, og hans spill i det avgjørende parti mot Ojanen i 11te runde var i motsetning til Ojanens passive forsvar energimettet og ekspansivt. Ståhlberg derimot måtte som svart i et Zukertortparti mot Solberg i 11te runde nøie sig med remis. Partiet blev på hele 119 trekk, turneringens lengste. Parantetisk bemerket blev turneringens korteste parti spilt i 1ste klasse til remis efter 14de trekk. Stort sett kan man vel si at Ståhlberg, Lundin, Kaila og Ojanen dannet en klasse for sig, det sprang på hele 2 point fra dem til næstemann er sikkert ingen tilfeldighet. Disse fire tapte tilsammen kun to partier mot de andre spillere, et firklover fullt verdig til internasjonale turneringer, hvad Ståhlberg har vist mange ganger, men hvad de gjenstående tre også vilde komme til å vise når leilighet bys. Av finnene tør vel Kaila være den som best tåler en slitsom turnering. Han tar alt med sindsro, gjennemtenker alt klart og grundig, og utnytter de små fordele. I hans

partinoteringer finnes ikke spor av nervøsit, feilskrivinger fins ikke og meget sjelden uteglemler, og tall og bokstaver er like tydelige og velformede ved slutten av partiet som ved starten. Bergkvist har fantasifulle angrep og meget individuell spillføring, men han har vanskelig for å utnytte vundne fordeler, og hans nerver tåler mindre godt uhell, han spiller derfor best i begynnelsen av en turnering. Ekenberg var i de fleste partier synbart nervøs, Karlin var ved siden av Ojanen den som best forstod å beseire de svakere spillere. Herseth viste også i denne turnering sin evne til å oparbeide gode remisstillinger mot førstetrangs spillere, Solberg gjorde dessverre flere glemsomhetssynder og Østeraas's spill var i høi grad passivt.

I mestergruppene var de norske spillere ikke bare de andre skandinaver jevnbyrdig, men med godt forsprang vant de 1ste premie i begge grupper. G. Marthinsen var sikkert den solideste av alle sammen og tør ved en kommende mesterturnering nå god plaserings. Men også Vestøls og G. Christiansens utmerkede plasseringer må fremheves. I 1ste klasse var nivået gjennomgående jevnt, om godt eller slett blir det Meitzners sak å vise når han næste gang spiller i Norsk Sjakkforbunds mesterklasse.

Landslagsklassen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Sum	Premie
1. G. Ståhlberg S	—	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	1	8 1/2	I—II
2. E. Lundin S	0	—	0	1	1	1	1	1/2	1	1	1	1	8 1/2	I—II
3. Osmo Kaila F	1/2	1	—	1/2	1	1/2	1	1	1/2	0	1	1	8	III
4. Kaarle Ojanen . . . F	1/2	0	1/2	—	1/2	1	0	1	1	1	1	1	7 1/2	IV
5. Nils Bergkvist . . . S	1/2	0	1/2	—	1/2	1	1	1	0	0	1	1	5 1/2	delt V
6. B. Ekenberg S	0	0	1/2	0	1/2	—	1	1/2	0	1	1	1	5 1/2	" V
7. O. Karlin S	0	0	0	1	0	0	—	1	1/2	1	1	1	5 1/2	" V
8. Storm Herseth . . . N	1/2	1/2	0	0	0	1/2	0	—	1	0	1	1/2	4	
9. Andr. Gulbrandsen	0	0	0	0	0	1	1/2	0	—	1	1	1/2	4	
10. Hans M. Solberg . . N	1/2	0	1/2	0	1	0	0	1	0	—	1/2	0	3 1/2	
11. H. G. Hansen . . . N	0	0	1	0	1	0	0	0	1/2	—	1	1	3 1/2	
12. Th. Østeraas . . . N	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	1	0	—	2	

Mesterklassen, gruppe A.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	Premie
1. Åge Vestøl N	—	1	0	1	1	1	1	1	1/2	1	7 1/2	I
2. Georg Christiansen . . . N	0	—	1/4	1/2	1	1	1	1	1	1	7	II
3. Erik H. Johansson . . . S	1	1/2	—	1/2	0	1	1/2	0	1	1	5 1/2	III—IV
4. Harry Alexandersson . . S	0	1/2	1/2	—	1	1/2	1/2	1	1	1/2	5 1/2	III—IV
5. P. Korning D	0	0	1	0	—	0	1	1	1	1	5	
6. Sverre Halvorsen N	0	0	0	1/2	1	—	1	0	1	1	4 1/2	
7. Erik Madsen N	0	0	1/2	1/2	0	0	—	1	1	1	4	
8. E. Jansen N	0	0	1	0	0	1	0	—	1/2	1	3 1/2	
9. Thoralf Petersen N	1/2	0	0	0	0	0	0	1/2	—	1	2	
10. Rolf Heiestad N	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	—	1/2	

Mesterklassen, gruppe B.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum	Premie
1. G. MarthinsenN	—	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	8	I
2. Hartvig NielsenD	0	—	1	1/2	0	1	1	1	1	1/2	6	II
3. Sverre FossN	0	0	—	1	1	0	1/2	1	1	1	5 1/2	III
4. Fr. StormN	1/2	1/2	0	—	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	5	IV
5. Sven CarlssonS	1/2	1	0	0	—	1	1	1/2	1/2	1/2	4 1/2	
6. P. Monsen jr.N	0	0	1	1/2	0	—	1/2	1/2	1/2	1	4	
7. Lars ØstenstadN	0	0	1/2	0	0	1/2	—	1	1/2	1	3 1/2	
8. J. SaurénN	0	0	0	1/2	1	1/2	0	—	1/2	1	3 1/2	
9. Svein HelmersN	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1/2	3	
10. Marinius HaagensenN	0	1/2	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	2	

1ste klasse, gruppe A.

	1	2	3	4	5	6	7	8	Sum	Premie
1. Rolf MeitznerN	—	1/2	1	0	1/2	1	1	1	5	I
2. Arne HansenD	1/2	—	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	4 1/2	II
3. O. R. OversandN	0	0	—	1	1	1/2	1	1/2	4	delt III
4. Viggo RasmussenD	1	1/2	0	—	0	1/2	1	1	4	" III
5. Dag HesstvedtN	1/2	0	0	1	—	1	1	1	4	" III
6. Aksel FrantzenN	0	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1	1	4	" III
7. D. BrandtS	0	1/2	0	0	0	0	—	1	1 1/2	
8. Fin FinkenhavnN	0	1/2	1/2	0	0	0	0	—	1	

1ste klasse, gruppe B.

	1	2	3	4	5	6	7	8	Sum	Premie
1. L. BohmngrenS	—	1/2	1	1	0	0	1	1	4 1/2	I—III
2. K. M. KustS	1/2	—	1	0	1	1/2	1/2	1	4 1/2	I—III
3. Sigurd SigurdsonN	0	0	—	1	1/2	1	1	1	4 1/2	I—III
4. Hiel KrosbyN	0	1	0	—	1/2	1	0	1	3 1/2	
5. Richard PoulsenD	1	0	1/2	1/2	—	1/2	1/2	0	3	
6. Trygve MoenN	1	1/2	0	0	1/2	—	1	0	3	
7. Albert GustafsonN	0	1/2	0	1	1/2	0	—	1	3	
8. Einar VikenN	0	0	0	0	1	1	0	—	2	

Utdrag av Norsk Sjakkforbunds regnskap 1958/1959:

	Inntekt:	Utgift:	
Beholdn. pr. 1/6 1958kr.	727.18	Bidrag landsturn.	
Renter »	205.07	Grimstad kr.	200.00
Kontingent fra klubbene »	464.00	Do. løserturn. 1959 »	50.00
Salg av sjakkmerker »	15.00	Do. Norsk Sjakkblad »	270.00
Kontingent v/ lagm.sk.-turneringen »	60.00	Do. lagm.sk.kampene »	20.00
		Kontingent FIDE »	48.58
		Porto etc. »	115.15
		Blomster til Collijns 60-årsdag »	25.00
		Gullmerker »	161.60
		Innsatt i bank »	201.44
		Beholdn. pr. 30/6 1959 »	599.68
	<hr/>		
	Kr. 1.471.25		Kr. 1.471.25

43. Preussisk parti.

Spilt i 10. runde.

B. Ekenberg. Andr. Gulbrandsen.

1. e4.

Av landslagsklassens 12 spillere åpnet bare Ekenberg, Kaila og skrivere av disse linjer alltid sine partier med K-bonden. De øvrige var ivrige tilhengere av D-bonden, undtatt Bergkvist, som vekslet på, og Lundin, som i det siste avgjørende parti mot Ojanen foretrakk 1. e2—e4! En undtagelse er forsåvidt også H. G. Hansen, som befinner sig best i D-bondespill, men hver gang red flott inn i sine hvite partier på K-springeren (1. Sf5!)

1. — e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lc4 Sf6, 4. Sg5 d5, 5. ed Sd4!?

Sa4 er solid og velkjent. Teksttrekket kan gi høve til uanede forviklinger, som dog i partiet undgås av begge spillere, således at der fremkommer et posisjonelt bekvemt spill i stedet for et vilt kombinatorisk, hvad man skulde vente etter åpningsanlegget.

6. c3 b5, 7. Lf1 Sxd5, 8. cd.

Sxf7 kommer i betraktning her.

8. — Dxc5, 9. Df3.

Den første avvikelse. 9. Lxb5† Kd8! gir hovedspillet.

9. — ed.

Valget stod mellom dette og 9. — Lb7, som kanskje er å foretrekke.

10. Lxb5† Ld7.

Svart bøier av. 10. — Kd8! er utmerket, tross det tilsynelatende drepende

11. Lc6. Det følger nemlig 11. — Sb4!

12. Lxa8 (Sa5, Tb8, truer Sxd og Lb7)

Sc2†, 15. Kf1 (eller Kd1 Sxa1), (sterkere enn Lg4, Kxc2!) og etter Dd5†, DxD

LxD kommer Sa1 ut etter Lf5, Lxa6†,

14. Kgl Ld6 med glimrende stilling.

11. Lxd7† Kxd7, 12. 0—0.

Dxf7 Lc7 med stort utviklingsforsprang.

12. — Ld6!, 13. d3.

Hvis nu Dxf7†, så Kc6!

13. — Sf4!

Både D, S og B redde ved denne

enkle parade. På 14. g3 følger Dd5,

og hvis nu 15. Dg4† så f5!, 16. Dxc7†

Kc6! med mektig angrep for svart.

14. Sa3 Dd5.

Svart avviker alle forviklinger og

går over i et meget gunstig stående

sluttspill.

15. Dxd5 Sxd5, 16. Sc4 The8, 17.

Sxd6 Kxd6, 18. Ld2 Tab8, 19.

Tab1 Tb5, 20. Tfd1 Teb8, 21. b3

a5, 22. Tbc1 Ta8, 23. Tc4 c5, 24.

Kf1 f6, 25. h4 Sb6, 26. Lf4† Kd7!,

27. Tc2.

På 27. a4 Sxc4, 28. ab er Se5! det

eneste riktige.

27. — a4, 28. ba Sxa4, 29. Ld2

Kc6?

Svart gjør underlige krumspring.

Konsekvent og greit var: 29. — Sb2!

30. Tbl (Tal Sxd5) Txa2, 31. Lcl (Ke2

c4!) Sxd5! med en pikant hengestil-

ling av samtlige T. Etter 32. Txb5

Txc2, 33. La5 (eneste!) Txf2†, 34. Kgl

Tc2 kan svart rolig gi op.

30. Te1 Ta7, 31. Te8 Tb2, 32.

Tc8† Kd5, 33. T8xc5†! Sxc5, 34.

Txb2 Sxd3, 35. Tb5†.

Eller 35. Tc2 Se5! truende d5 og Sc4.

Efter 36. Lf4 Ke4, 37. LxS fxL er T-

sluttspillet lett vunnet for svart.

35. — Kc4, 36. Ta5 Txa5, 37.

Lxa5.

Partiets tredje og avgjørende face.

Et minutiøst gjennomført sluttspill av

S mot L. De følgende 5 trekk er tvunge-

ne for hvit.

37. — Sc1, 38. a3 Kb3, 39. Lb4

Sa2, 40. Lc5 d3, 41. Ke1 Kc2, 42.

Le3 Sc3, 43. f3 Sa4!

Svart velger den dødsikre metode.

44. g4 Sb2, 45. Lf4 Sc4, 46. a4

Kb3, 47. a5 Sxa5, 48. Kd2 Kc4,

49. Ld6 Sb3†, 50. Kd1 g6, 51. Le7

f5, 52. h5 Sd4!, 53. hg hg, 54. gf

gf, 55. f4 Se2, 56. Ld6.

Eller Lg5 Kd4, Kd2 Ke4, Lh6 Sxf4,

LxS KxL, Kxd5 Kf5 o. s. v.

56. — Sc3, 57. Kc1 d2†! 58. Op

gitt.

Anm. av A. G.

44. Zukertort-Reti-parti.

Erik Lundin. O. Kaila.

1. Sf3 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sc3 d5, 4.

d4 dc, 5. e3 a6, 6. Lxc4.

I betraktning kom 6. a4, som vilde ha

gitt hvit et bekvemmere spill. At

svart samtidig får herredømmet over

b4 betyr neppe rett meget.

6. — b5, 7. Ld3 Lb7, 8. De2.

Objektivt gjør dette trekk ingen ska-

de, men hvis det er ment som en for-

beredelse til e5—e4, er det subjektivt en feil.

8. — Sbd7, 9. e4 c5.

Med sitt siste trekk har hvit forpliktet sig over evne. Det er vanskelig å holde både d4 og e4, fordi svart har alt for bekvemme angrepsmuligheter. Det trues allerede med cd. Sxd4 Sc5. Sniller hvit defensivt 10. Le2 følger cd. 11. Sxd4 Sc5, 12. Sb5 b4, 15. Sxe5 Lxc5 med godt spill for svart. Han forsøker derfor angrepet e5, som i denne stilling kun har dårlig chance. Hvorfor? Svaret gir sig ved sammenligning med den almindelige Meraner-variant, f. eks. fremkommet ved trekkfølgen 1. d4 Sf6, 2. e4 e6, 3. Sf5 d5, 4. Sc5 Sbd7, 5. e5 c6, 6. Ld5 de, 7. Lxc4 b5, 8. Ld5 a6, 9. e4 c5. I diagramstillingen er tilføjet trekkene De2 for hvit og Lb7 for svart, og svarts trekk er langt det aktiveste. Hvit er sannsynligvis allerede noe bakut. Han burde i stedet for e4 ha spilt på konsolidering med 0—0 og rolig utvikling.

10. e5 Lxf3, 11. Dxf3 cd, 12. Sxb5.

Denne kombinasjon gjendrivs smukt av svart.

12. — Sxe5!, 13. Dxa8 Sxd3†, 14. Ke2 Dxa8, 15. Sc7† Kd7, 16. Sxa8 Sxc1†, 17. Thxc1 Sd5.

Avgjørende, for nu kan hvit ikke redde S. Det følgende sluttspill blir dog langvarig, for svart kan ikke i en fart skaffe sig en fri-B eller forulempe den hvite K. Til sist lykkes det dog. Underveis må svart prinsipielt undgå T-avbytning.

18. Tc4 Ld6, 19. Txd4 Txa8, 20. Tac1 Le5, 21. Th4 Lxb2, 22. Tc2 Tb8, 23. Txb7 a5, 24. Th4 a4, 25. Kd2 a3, 26. Ta4 Tb7, 27. T2c4 Sb6, 28. Tcb4 Kc6, 29. Ta6 Kc5, 30. Tb3 Td7†, 31. Kc2 Sc4, 32. Td3 Tc7, 33. Tb3 Td7, 34. Td3 Tc7, 35. Tb3 Se5, 36. Kd2 Td7†, 37. Ke2 Sc6, 38. Ke1 Td4, 39. Ta8 Tc4, 40. Kd2 Tc1, 41. Tb7 Kd6.

For å besvare Txf7 med Sc4!

42. Tc8 f5, 43. Txb7 Ta1, 44. Tg3 Txa2, 45. Kc2 Ta1.

Bedre enn Le5†, Kb5 Tb2†, Kxa5.

46. Td3† Sd4†, 47. Kd2 Tf1, 48.

Td8† Kc5, 49. Tc8† Kb4, 50. Tb8† Sb5. Opgitt.

Noter av H. Norman-Hansen i «Skakbladet».

45. Preussisk parti.

B. Ekenberg. E. Lundin.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lc4 Sf6, 4. d3 Le7, 5. Sc3 d6, 6. a3 0—0, 7. h3 Le6, 8. Sd5 Sb8, 9. De2.

Av skade blir man vis. Jeg burde ha spilt 9. Sxe7, sa herr Ekenberg ved partiets slutt.

9. — Sxd5!, 10. ed.

10. Lxd5 Lxd5, 11. ed f5 er ike bedre.

10. — Lf5, 11. Le3 Sd7, 12. Sd2. Hvit har meget vanskelig for å finne en brukbar fortsettelse. Efter 0—0 risikerer han å bli utsatt for et farlig K-angrep, og også 0—0 har sine farer.

12. — Lg6!, 13. g4.

Skaper straks nye vanskeligheter.

13. — f5, 14. gf Txf5, 15. 0—0—0 Lh5, 16. f3 Lg5, 17. Thg1 Lxe3, 18. Dxe3 Dh4, 19. Kb1 Df4, 20. Df2 Sf8, 21. d4.

Den eneste chance til motspill.

21. — ed, 22. Ld3 Te5, 23. Le4 Sg6, 24. Tdf1.

På 24. Dxd4 vilde ha fulgt Lxf5!, 25. Tdf1 Txe4!

24. — De3, 25. Dh2.

Efter 25. Dxe5 de, 26. Sc4 Txe4!, 27. fe Le2, 28. Sxe5 Lxf1, 29. Sxf1 Tf8! har svart et overlegent sluttspill.

25. — Te7, 26. Sc4 Df4, 27. Dd2 Df6, 28. Df2 Sf4, 29. Tg3 b6, 30. Tfg1 h6, 31. Dh2 c5! 32. h4 Kh8, 33. b3 Tg8, 34. Sb2 b5, 35. Sd3 Sxd3, 36. cd c4, 37. bc bc, 38. dc Tb7†, 39. Ka2 d3!, 40. Dd2.

Eller 40. Lxd5 Tgb8, 41. Tbl Txb1, 4. Lxb1 Df4!, og svart vinner.

40. — Tgb8, 41. T3g2 Dd4, 42. Tc1 Tb3, 43. Df2 d2!, 44. Dxd4. Eller 44. Dxd2 Txa5†, 45. Kxa5 Db6, 44. — dcS†!, 45. Ka1 Txa3†, 46.

Opgitt.

De siste 10 trekk har Ekenberg måttet spille i stor tidsnød. I mangel på bedre fikk dette parti den i landslagsklassen opsatte skjønnehetspremie. Anm. efter «Tidskrift för Schack».

46. Spansk parti, det åpne forsvar. N. Bergkvist. Storm Herseth.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 a6, 4. La4 Sf6, 5. 0—0 Sxe4, 6. d4 b5, 7. Lb3 d5, 8. de Le6, 9. Le3 Le7, 10. c3 0—0, 11. Sbd2 Sa5, 12. Le2 Sxd2, 13. Dxd2 Sc4, 14. Dd3 g6, 15. Lh6 Sxb2?

En sådan B-fangst gjør man vel bare en gang i sitt liv. 15. — Te8 (16. De2 c5) bør spilles.

16. De2 Te8, 17. Sd4! Dd7, 18. f4 f5.

På 18. — c5 følger 19. Sxe6 fe, 20. g4. 19. g4! Lc5, 20. gf gf, 21. Kh1 Kh8, 22. Tg1 Tg8, 23. Lg5 Tg6. Også 25. — Le7 er utilstrekkelig (24. Lf6†! Lxf6, 25. ef Tae8, 26. Tg7!).

24. Lf6† Kg8, 25. Dh4 Ongitt.

Anm. efter «Tidskrift för Schack».

47. Fransk parti, Richters angrep.

A. Gulbrandsen. G. Ståhlberg.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 Sf6, 4. Lg5 Le7, 5. Lxf6.

En brutal fortsettelse, som ofte med hell er blitt anvendt av Richter. Hvits forsøk med oppgivelse av L-parret og uten full kontroll av centrum å komme til angrep er positionelt uberettiget, selv om det stiller svart overfor vanskelig løsbare oppgaver i praktisk spill.

5. — Lxf6, 6. e5 Le7, 7. Dg4 0—0, 8. 0—0—0 f5, 9. Dh3 c5, 10. dc Sc6, 11. f4 b6!

Et sterkt B-offer, som er signalet til motangrep. Om hvit antar offeret, får svart med den åpne b-linje de bedre chancer.

12. Sf3 bc, 13. g4 Sd4.

Svart byr igjen et B-offer, som skulde gi ham gode angrepschancer dersom det blev mottatt. Hvit fortsetter konsekvent sitt eget angrep.

14. Tg1 Tb8, 15. gf Sxf5, 16. Ld3 Db6, 17. Lxf5 Txf5, 18. Dh6! Tf7, 19. f5! Kh8, 20. Dh5?

Den avgjørende feil. Riktig var 20. Sg5!, som svart ikke kan besvare med 20. — gh p. gr. a. 21. Sxf7 matt. Efter 20. — Lxg5†, 21. Dxc5 Ld7! fremkommer en stilling som er vanskelig å spille, men hvor svart dog synes å ha de beste chancer.

20. — Txf5, 21. De8† Lf8, 22. Sa4 Dc7!, 23. Sh4.

Fortvilelse! Svart truer med Ld7, og på 25. Sg5 avgjør 25. — Dd7!

23. — Ld7, 24. Sg6† hg, 25. Dxc6 Le8, 26. Dxe6 Dxe5, 27. Opgitt. Anm. efter «Stockholms-Tidningen».

48. Indisk parti, Tchigorins system.

E. Lundin. O. Karlin.

1. d4 Sf6, 2. c4 d6, 3. Sc3 g6, 4. g3 Lg7, 5. Lg2 0—0, 6. Sf3 Sbd7, 7. 0—0 e5, 8. h3 Te8, 9. Le3 c6, 10. Db3 Dc7, 11. Tad1.

Den utviklingsmetode mot det K-indiske forsvar som hvit her anvender, stammer fra Spielmann. Hvit får et utmerket spill.

11. — b6, 12. de.

T-dobling på d-linjen kan det også være tale om, men krever større tålmodighet.

12. — de, 13. Sg5 Tb8.

Parerer den doblete trusel Sb5 og c4—c5.

14. f4! Sc5, 15. Dc2 Sh5.

Dårlig var 15. — Lf5 p. gr. a. 16. Dc1.

16. f5!

Uten denne mulighet skulde hvit fått det dårligere spill! Nu har svart derimot knapt noe bedre enn å tillate det følgende kvalitetsoffer.

16. — Lxf5, 17. Txf5 gf, 18. Dxf5 Sf6.

Herr Karlin angav efter partiets slutt 18. — Sxg5 som en bedre forsvarsmulighet. På det følger best 19. Dg4 f5, 20. Dxc5 f4, 21. Dh4 h6, 22. Lxc5 hg, 25. Dxc5 bc, 24. Se4 Tf8, 25. Td6 Tbd8, 26. Tg6 med sterkt angrep. 19. Lxc5 bc, 20. Sce4 De7, 21. Tf1 Sxe4, 22. Lxe4 Txb2, 23. Dxb7† Kf8.

Og svart gav op uten å vente på svaret. Det følger naturligvis 24. Dg6. Anm. efter «Tidskrift för Schack».

49. Fransk parti, Rubinsteins forsvar. S. Helmers. G. Marthinsen.

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 Sf6, 4. Lg5 de, 5. Sxe4.

I betraktning kom her 5. Lxf6 for på 5. — Dxf6 å vinne tempoet 6. Sxe4. D går i dette tilfelle best tilbake til d8, da den ellers blir utsatt for nye

angrep. Svart svarer imidlertid med 5. — gf og utligner spillet med trekkfølgen 6. — f5, 7. — Lg7 og 8. — e5 o. s. v.

5. — Le7, 6. Lxf6.

Svart truet 6. — Sxe4, og på Sc5 følger det sterke trekk e5.

6. — Lxf6.

Ikke så godt er her gf, idet svart da vanskelig kan rokere kort, og den lange rokade vil det ta for lang tid å gjennomføre. Hvit svarer da best med Dd2, lang rokade og L-utvikling over g2.

7. Sf3 Sbd7.

Med dette trekk forbereder svart e5 eller e5.

8. Ld3.

Dette er ikke bra. De2! er her det rette trekk for å møte op med spill på d-linjen. e5 kan da vanskelig spilles, og e5 møtes med 0—0—0 og L-utviklingen over g2 med godt spill for hvit.

8. — 0—0, 9. c3 e5, 10. Sxf6† Dxf6, 11. 0—0 ed, 12. Sxd4 Se5. Hvit har ikke spilt helt sterkt i åpningen, og svart truer nu med å få det beste spill.

13. Dc2.

Dette trekk burde rettelig forsynes med et spørsmålstegn og er årsak til hvits senere vanskeligheter. Ved avbytte av K—L mister hvit nemlig kontrollen over de hvite felter i sin stilling, og svarts D—L gjør sig hurtig gjeldende. 15. Le4 var det rette.

13. — Sxd3, 14. Dxd3 c5, 15. Sb3. S inntar her en passiv stilling, men Sf5 var heller ikke innbydende.

15. — b6, 16. Tfe1 Le6, 17. Dg3 Tfd8, 18. Tad1 Tac8.

Kampen om d-linjen har begynt. Svart hindrer Dc7 og truer ved leilighet a7—a5—a4 o. s. v.

19. h3 h6, 20. Sc1 Df5.

Truer Dc2 med avgjørende fordel. Svakheten på de hvite felter gjør sig merkbart gjeldende.

21. Td3 Lc4, 22. Txd8 Txd8.

Første etappe er vel tilendebragt. D-linjen er i svarts besiddelse.

23. b3 Le6, 24. Se2.

På Dc7 følger også Td2.

24. — Td2, 25. Sf4.

Db8† etterfulgt av Dxa7 går ikke p. gr. a. 26. — De5, 27. Kf1 Lf5 truende

Ld5 med hurtig sammenbrudd. (Ilgjen svakheten på hvite felter.)

25. — Txa2.

Den materielle fordel er nu oppnådd, og resten trenger ingen anmerkninger.

26. Sxe6 fe, 27. De3 Tb2, 28. c4 e5, 29. Td1 Kh7, 30. e3 e4, 31. Tf1 Df3, 32. Dxf3 ef, 33. Ta1 a5. 34. g4 Kg6, 35. Ta3 Kg5, 36. Kh2 Kf4, 37. Kg1 g6, 38. Kh2 Txf2†, 39. Kg1 Tb2, 40. Kf1 Kg3, 41. Opgitt.

Ann. av G. Marthinsen.

50. Dame-gambit, Dr. Krauses angrep.

Hartvig Nielsen, Danmark. Lars Østenstad, Asker.

1. d4 d5, 2. c4 c6, 3. Sf3 Sf6, 4. Sc3 dc, 5. a4 Lf5, 6. Se5.

Dr. Krauses trekk. Nutildags foretrekker mange mestre e5.

6. — e6.

Bedre er 6. — Sbd7, 7. Sxc4 Dc7 om mulig etterfulgt av e5.

7. f3 Lg6.

Svart ønsker ikke å innlate sig på noe eventyr i åpningsspillet. Den interessante variant 7. — Lb4, 8. e4 Lxe4, 9. fe Sxe4, der ved olympiaden i Stockholm innbragte Pleci, Argentina som svart en meget hurtig seir over Staldi, Italia (efter 10. Df5? Dxd4, 11. Dxf7† Kd8, 12. Dxc7 Lxe5†, 13. bc Df2†, 14. Opgitt) er iflg. en gammel analyse av Dr. Krause i «Wiener Schachzeitung» fordelaktig for hvit. Dr. Krause spiller 10. Ld2! (i stedet for Df5) Dh4†, 11. g5 Sxg5, 12. hg Dxhl, 13. Dg4 og erklærer hvit for å være i fordel. Besvarer svart 10. Ld2 med Dxd4, spiller Krause 11. Sxe4 Dxe4†, 12. De2 Lxd2†, 13. Kxd2 Dxe2†, 14. Lxe2, og da svart ikke kan holde Be4, er hvit med L mot 3 bønder litt i fordel. Jeg kan imidlertid ikke se rettere enn at svart i stedet for 15. — Dxe2† langt sterkere trekker 15. — Dd5†, f. eks. 14. Kc2 (eller Kc3) b5, hvorefter den utviklede hvite L ikke kan opveie hvits svake K-stilling og 4 bønders undervekt, selv om det må innrømmes at svart har vanskeligheter med å få Sb8 i spill.

8. e4 Lb4, 9. Lg5.

I betraktning kommer Sxc4.

9. — b5, 10. ab Lxc3†, 11. bc cb, 12. Sg4.

12. Sxg6 hg, 15. e5 besvares med Dd5.

12. — h5.

Desverre nødvendig, da hvit truet med 15. e5 Dd5, 14. Lxf6 med offisersvinst.

13. Se5 Dc8, 14. Db1! a6, 15. Sxg6 fg, 16. e5 Sd5, 17. Dxc6† Kf8, 18. Ld2 Ta7, 19. Le2 Tf7, 20. 0—0 Sf4.

Svart bestemmer sig til å avbytte sin sterke S for å frata hvit L-parret. Etter det mere aggressive 20. — b4, 21. cb c5, 22. Tacl har svart ganske vist svekket centralfeltet d4, men hvit har de beste chancer, da Tf7 ike bade kan beskytte K-fløien og understøtte fribonden.

21. Lxf4 Txf4, 22. g3 Tf5, 23. g4! Tf7!

Med rette avslår svart D-fangsten 25. — Th6, 24. Dxb6! gh, 25. gf ef, 26. f4, og hvit har et utmerket spill p. gr. a. sitt sterke B-centrum.

24. f4 Th6, 25. De4 hg, 26. Lxg4 g6.

f5 må forhindres.

27. Da8.

Truende med Lxe6.

27. — Kg7, 28. Tf2.

Nu vilde derimot 28. Lxe6 være en avgjørende feil p. gr. a. 28. — Dxe6, 29. Dxb8 Dg4†, 30. Khl De2.

28. — Th8, 29. d5 Dc5.

Hermed innleder svart et farlig motangrep.

30. de.

Bringer bl. a. hvits D i forbindelse med K-stillingen.

30. — Txx2!, 31. T1a2 Txf4, 32. Db7† Kh6, 33. Lf3 Txf2, 34. Txf2 Dxe5, 35. Th2† Kg5, 36. Te2 Dc5†.

36. — Dxc5, 37. Kg2 er ikke bedre.

37. Kg2 Tf8, 38. Dg7 Sc6, 39. e7 Te8, 40. Te4 Dd6, 41. Tg4† Opgitt.

På 41. — Kf5 følger 42. Df7† Df6, 45. Tf4† o. s. v.

Et av Hartvig Nielsen i kraftig kombinasjonsstil gjennomført parti. Noter av Axel Cruusberg i «Skakbladet».

Klubb og krets.

Norsk Sjakkforbund. På styremøte 10/11 blev det fremlagt regnskap for lotteriet og for Nordisk turnering. Lotteriet hadde gitt et overskudd av kr. 2508.82. Når denne post blev tatt til inntekt på Nordisk turnering, hadde turneringen gitt et underskudd på kr. 529.24. Enda vil der vel løpe på en del utgifter. I Nordisk turnering var der satt op en skjønnhetspremie i kl. 11. Den komite som hadde fått i oppdrag å bedømme partiene, kom til det resultat at ingen av partiene fortjente skjønnhetspremie. Noen skjønnhetspremie var derfor ikke utdelt.

Norgesmeesterskapet for klubblag 1959.

Den 10. desember spiltes pr. telefon finalekampen mellom Oslo Sjakksekskap og Bergens Sjakkklubb. Den varte i ca. 10 timer. Resultatet blev (Oslospillerne nevnt først): Herseth 0—Kavli-Jørgensen 1, Kongshavn 1/2—Rasmussen 1/2, G. Christiansen 1/2—Salbu 1/2, Magnussen 1—Monsen 0, Vestøl 1—Larsen 0. Partiet Sauren—Rebnord blev ikke ferdigspilt, og det ble sendt Sveriges Schackförbund til avbedømmelse. Sauren hadde i sluttstillingen springer og tre bønder, Rebnord en springer og to bønder. Fra begge hold regnes dog med remis, Oslo kan i hvert fall ikke tape det, og i tilfelle remis vil altså Oslo Sjakksekskap vinne matchen med 3 1/2 : 2 1/2, og dermed er også Norgesmesterskapet for klubber vunnet av Oslo Sjakksekskap.

Forbundet har besluttet å innby til en lignende turnering også neste år etter samme regler som sist.

Forbundet er villig til å opstille en pokal i de kretser hvor der i kampen om kretsmeesterskapet deltar minst 4 klubber tilsluttet Norsk Sjakkforbund.

Nedenfor et parti fra telefonmatchen Oslo-Bergen, spilt ved bord 4:

Sicilinsk parti.

P. Monsen, Bergen. A. Magnussen, Oslo.

1. e4 c5, 2. Sf3 Sc6, 3. d4 cd, 4. Sxd4 g6, 5. Sxc6 bc, 6. Dd4 Sf6, 7. e5 Sh5, 8. Lc4 Sg7, 9. 0—0 Sf5, 10. Dd3 h5, 11. Sc3 Lg7, 12. Lf4 0—0, 13. Tad1 Db6, 14. Se2

Da5, 15. Sg3 Sxg3, 16. fg e6, 17. Tde1 Tb8, 18. b3 Db6†, 19. Kh1 Dd8, 20. De3 Db6, 21. De2 Da5, 22. Lg5 d5, 23. Ld3 Tb7, 24. g4 hg, 25. Dxx4 Tb4, 26. Df3 Dc7, 27. c3 Tb8, 28. Df4 Lb7, 29. Tf3 Lc8. Her blev i Bergen notert feilaktig, og Monsen trodde at L var gått til a8, mens den, som vi ser, var gått til e8. Dette får betydning for hvits kombinasjon.

30. Th3 f5, 31. ef Dxf4, 32. Lxf4 e5, 33. fg Txf4, 34. Th8† Kxg7, 35. Te8 e4, 36. La6 Tf8, 37. Te7† Tf7, 38. Te8 Lxa6, 39. Txb8 e3, 40. Te8 e2, 41. Tg1 Ld3, 42. Te3 Tf1, 43. b4 Kh6, 44. h4 Kh5, 45. g3 Kg4, 46. Kg2 a6, 47. a4 Lc4, 48. Te5 Txx1†, 49. Kxx1 Kf3, 50. h5 gh. 51. Te8 Ld3, 52. Opgitt. Ld5—e4 kan ikke pareres.

Oslo.

Torshov har avholdt generalforsamling. Det sittende styre, når undtas materialforvalteren, blev gjenvalgt, og består av: Formann drosjeeier H. Andersen, viseformann Frithjof Nilssen, kasserer H. Christoffersen, sekretær E. Steen, materialforvalter K. Sørensen. Av årsberetningen fremgikk at klubben har hatt et rodt år såvel utad som innad. En del tilgang på nye medlemmer, og deltagelsen har vært bra i både høstturneringen i 1958 og vårturneringen 1959. I trekantturneringen Norrøna-Odin-Torshov opnådde Torshov så flott resultat som 5½ lagsseire av 4 mulige, og erobret den av Stor-Ko-Fa opsatte pokal etter følgende serie: Norrøna—Torshov 7:8, Odin—Torshov 7½:7½, Norrøna—Torshov 5:10, Odin—Torshov 7:8. Ellers har Torshov deltatt i Stjernens jubileumsarrangement og forøvrig hatt en vennskapsforliksskam med Stabæk AIL's old-boys-avdeling.

Resultatet av vårturneringen 1959: Kl. I. og II. 1. E. Bjerke-Pedersen, 2. K. Stanes, 3. T. Lind-Eriksen, 4. H. Andersen. 1. pr. kl. II.: K. Sørensen. I kl. II. og III.: 1. pr. O. Pedersen. 1. pr. i kl. III.: Agerup-Hansen, 2. L. Rydin og H. Christoffersen. I kampen om Solli's pokal for spillere i kl. I. og II. står Stanes og Bjerke-Pedersen likt

og må spille stikkamp om retten til sin 1ste aksje i pokalen. Pokalen har tidligere vært vunnet en gang av Høbæk og en gang av Steen. Stor-Ko-Fa-pokalen for spillere i kl. II. og III. blev vunnet for annen gang av O. Pedersen og Pedersen erobret dermed pokalen til odell og eie.

I forbindelse med klubbens 15-årsjubileum nu i desember akter den bl. a. å få i stand en lagskampserie-4-klubbs-turnering med 15-20 spillere på hvert lag, og den har sendt innbydelse til Norrøna, Odin og Stjernen. Til turneringen, som tenkes spilt i desember setter Torshov op en pokal. Klubben har startet høstturneringen som jubileumsturnering.

Dame-gambit, slavisk forsvar.

Spilt 28. sept. i kretsturneringen i Oslo.

Kr. Bergheim, Asker. Leif Allesch, Oslo Sjakkelskap.

1. d4 d5, 2. c4 c6, 3. Sc3 Sf6, 4. Sf3 Lg4, 5. Lf4 Lxf3, 6. ef e6, 7. Le2 Ld6, 8. Lxd6 Dxd6, 9. 0—0, 10. Ld3 Sbd7, 11. a3 cd, 12. Lxc4 Sd5, 13. Te1 S7f6, 14. Se4 Dc7, 15. g3 Sxe4, 16. fe Sf6, 17. e5 Sd5, 18. Ld3 Se7, 19. Dh5 Sg6, 20. Te4 f5, 21. ef e. p. Txf6, 22. Tg4 Df7, 23. Te1 Sf8, 24. Dxf7† Kxf7, 25. Tge4 Td8, 26. a4 c5, 27. Te1 b6, 28. Le2 Tf5, 29. dc Txc5, 30. Txc5 bc, 31. Lc4 Td4, 32. Txd4 cd, 33. f4 Kf, 34. Kf2 e5, 35. fe† Kxe5, 36. Kf3 Sd7, 37. b3 Sc5, 38. h3 Se4, 39. h4 Sd2†, 40. Ke2 Sxc4, 41. bc Ke4, 42. Kd2 h5, 43. Ke2 d3†, 44. Kd2 Kd4, 45. c5 Kxc5, 46. Kxd3 Kb4, 47. Ke4 Kxa4, 48. Kf5 a5, 49. Kg6 Kb4, 50. Kxx7 a4, 51. Kg6 a3, 52. Kxx5 a2, 53. g4 a1D, 54. Opgitt.

Trekningen i Norsk Sjakkforbunds jubileumslotteri falt slik ut (vi garanterer ikke mot trykkfeil):

Loddnummer 1257, gevinstnummer 82, 4166—25, 4279—48, 5155—48, 5299—165, 5621—5, 5865—5, 5867—62, 5901—75, 5908—74, 5990—145, 6602—152, 6679—150, 6879—11, 7072—29, 7402—78, 7554—147, 7781—12, 7978—10, 8008—

172, 8072—68, 8680—179, 8691—21, 8908—140, 9015—195, 9028—65, 9575—58, 10201—4, 10427—121, 10672—112, 10751—158, 11001—59, 11077—75, 11261—166, 11952—200, 15192—94, 15724—198, 15957—191, 15965—190, 14160—101, 15494—110, 15499—125, 15604—22, 16049—27, 16106—124, 16199—145, 16651—65, 16678—141, 17050—144, 17285—97, 17920—76, 18251—96, 18981—192, 19076—59, 19175—177, 19591—45, 19421—127, 19957—137, 20761—115, 21076—136, 21887—106, 21902—175, 22820—89, 25510—55, 25071—122, 26226—120, 26825—7, 27169—72, 28475—87, 30007—187, 30129—154, 30185—8, 30195—169, 30225—149, 30577—185, 30895—174, 31152—181, 31517—79, 31892—164, 31985—193, 32262—95, 35221—159, 35519—81, 35455—107, 35907—155, 34950—159, 35560—9, 36511—24, 36555—16, 36652—194, 36852—85, 37272—84, 37585—6, 37674—142, 37954—196, 38084—199, 38169—50, 38604—105, 38748—115, 39015—58, 39278—91, 39554—52, 39568—40, 41551—184, 41591—151, 41650—60, 41859—57, 41995—88, 42227—19, 42685—57, 42716—114, 42884—46, 45267—151, 44758—64, 45018—189, 45844—28, 46029—155, 46257—98, 47690—66, 47971—55, 48124—146, 48471—129, 48775—44, 49678—54, 50200—152, 50550—80, 50855—109, 51165—117, 51285—15, 52155—99, 52181—180, 52548—100, 52485—86, 52767—1, 55271—90, 55951—2, 54102—154, 54795—51, 54890—168, 55810—26, 56167—182, 56502—55, 56571—105, 56759—71, 56805—162, 56888—185, 57710—167, 58051—156, 58098—41, 58151—25, 58586—15, 58869—160, 60786—17, 61185—61, 61287—52, 61469—42, 61864—186, 62060—188, 65155—170, 65171—176, 65509—51, 65775—197, 64070—178, 64171—176, 64601—104, 64882—95, 65249—158, 65584—67, 65728—165, 66675—55, 66690—45, 66875—118, 67056—108, 67200—69, 68142—102, 70101—126, 70699—54, 70907—148, 71085—49, 71108—175, 71254—171, 71601—77, 71657—128, 71776—70, 71815—85, 71886—20, 79240—150, 79922—157, 80177—50, 80179—47, 80557—56, 80661—116, 80692—111, 80775—155.

Kloden rundt

Sverige. I uken fra 25. juni sputes i Alingsås den svenske landsturnering. Den åpnedes med det svenske sjakkforbunds kongress. På denne blev G.

Wolf, Hälsingborg innvalgt som nytt æresmedlem. Neste års landsturnering blev besluttet henlagt til Örnsköldsvik 25.—30. juni.

I turneringen deltok 82 spillere, 2 mesteklassegrupper a 6 mann, 5 førsteklassegrupper a 10 mann, og 4 grupper i 2nen klasse. Fra hver mesttergruppe gikk 5 mann til finalen. I denne fikk både B. Sundberg, Stockholm og A. Mellgren, Bengtsfors hver 5½ point, B. Ekenberg 5, S. Kjellander 2½, K. A. Ström 1½ og A. Bergkvist 1. Premievinnere i 1. kl. var i gruppe I. S. Sundberg, Sundsvall 7, G. Wenander og B. Hult hver 6½, E. Andersson 5, i gruppe II.: W. Quist, Stockholm 9, K. Wallin 6½, I. Johanson 5½, O. Sterner og G. Berg hver 5½, i gruppe II.: O. W. Johansson, Kumla, 6½, I. Johansson og E. Nilsson hver 6, E. Arnlin og R. Forsberg hver 5½, 2.—15. oktober arrangerte Göteborg sjakkforbund en turnering, hvori også deltok stormestrene Spielmann og Flohr, som begge delte de to første premier med 10 point av 11 mulige og uten tap, 3. Eric Jonsson 7, 4.—5. H. Alexandersson, O. Kinnmark og Fritz Lösnitz hver 6.

En vide kjent personlighet i svensk sjakkkliv er med Catarina Beskows bortgang trådt ut av sjakkspillernes rekke. Hun tok i 1910 initiativet til stiftelsen av Stockholms kvinnelige sjakkklubb. Hun var i sine beste dager Sveriges beste sjakkspillerske.

Også et par andre fremtredende sjakkspillere er avgått ved døden. Den 21. nov. døde göteborgeren, kjøpmann J. A. Thorselius, og den 15. okt. gikk Helge Westerberg, også fra Göteborg, bort.

I Lund spiltes en liten 6-mannsturnering 15.—20. nov. Spielmann og Ekenberg fikk 4 point hver, Karlin 5½. Spielmann vant mot Ekenberg, Ekenberg mot Karlin og Karlin mot Spielmann.

Efterpå holdtes en liten turnering i Malmö, hvor Spielmann vant med 5½ av 6 mulige, B. Engholm og O. Karlin fikk 2½ hver.

Både mester Spielmann og mester Flohr har simultert en tid i Sverige, Spielmann har av tilsammen 311 partier vunnet 206, spilt 58 remis og tapt 47. Flohr spilte 32 matcher med tilsammen 1015 partier, hvorav han vant 855, spilte 152 remis og tapte 48. Vinstprosent 89!

Danmark. Brygmester Olaf Holm døde i Lyngby ved København den 25. juni i en alder av 69 år. Han var den siste av den krets som stiftet Dansk Skak Union. Det var i 1905 Holm fremkom med den tanke å samle alle landets sjakkspillere i en sammenslutning. Helt til 1911 var han Unionens kasserer og forretningsfører. I 1924 kom han med en ny plan, å gjøre Skakbladet obligatorisk. Ved Unionens 25-årsjubileum blev han utnevnt til Unionens æresmedlem. I sitt borgelige liv var han leder av Horsens bryggeri.

Zukertort-parti.

Spilt i 1. runde i Københavnmesterskapet 1. desember.

Jørgen Fabricius. Johs. Giersing.

1. d4 d5, 2. Sf3 Sf6, 3. c4 e6. 4. Sc3 Sbd7, 5. e3.

Den løper c1 fikk inneklemt brokk — das hat man früher gesehen doch.

5. — Le7, 6. Dc2 c6, 7. Ld3 Dc7, 8. 0—0 dc, 9. Lxc4 e5.

Om dette trekk torde det være sagt at det ikke er riktig veloverlagt.

10. Lxf7†!

En bombe falt i den svarte hær — to bønder og angrep er offeret verd.

10. — Kxf7, 11. Sg5† Ke8, 12. Se6 Dd6, 13. Sxg7† Kf7, 14. Sf5.

Den springer gjør fienden livet hett — konge og dronning er ganske svedt

14. — De6, 15. e4.

Op spran^o døren til løperens bur — skjønt skal det bli å løpe en tur.

15. — ed, 16. Sxd4 Dc4, 17. Sf3 Sg4, 18. Lf4 Lf6, 19. Tad1.

Tårn slår d7 er idéen hvorpå h-bonden rolig et skritt vil gå.

19. — Te8, 20. Sd2 De6, 21. e5!

Den hvite spiller med megen fornuft — i angrepet kommer nu veldig luft.

21. — Sgxe5, 22. Dxb7† Lg7, 23. Sde4 Kf8, 24. Td6 Df7, 25. Lg5 Dg8, 26. Df5† Df7, 27. Dh7 Dg8.

Da tidsnøden over hodet på Fabricius hengte,

var Giersing den hardest trengte.

28. Df5† Df7, 29. Dh7 Dg8, 30. Dh5 Dh8, 31. Lh6 Sf7, 32. Lxg7† Dxb7, 33. Tg6 De5, 34. Df3 Sb6,

35. Sd6 Te7, 36. Sce4 Le6, 37. Sf6 Tc7.

Med tårn til d7 som det beste hiv, kunde svart forlenge mÅskje sitt liv.

38. Sh7† Ke7, 39. Sxf7 Lxf7, 40. Tg5 De6, 41. Df4 Kd8, 42. Tg7 Sd5, 43. Dh4† Ke8, 44. Sg5 Df6,

45. Dh8† Kd7, 46. Txf7† Dxf7, 47. Dh3† Kd6, 48. Sxf7† Txf7, 49. Te1 Taf8, 50. Da3† c5, 51. f3 b6,

52. Td1 Kc6, 53. Da4† Kd6, 54. Dc4 Tf5, 55. g4 b5, 56. Dd3 Te5,

57. Dxb5 Txf3, 58. Da6† Ke7, 59. Db7† Kd6, 60. Da6† Ke7, 61. Dxa7† Kd6, 62. Db6†.

Her heiste herr Giersing det hvite flagg,

bravo, Jørgen, det var en dag!

Noter av E. Verner Nielsen i «Kampfisken».

Tyskland. Berliner sjakkforbund består f. t. av 61 sjakkgrupper og 23 bedriftsgrupper. Post blev på generalforsamling enstemmig gjenvælt som leder. — Den kjente Hamburgermester og humorist Paul Krüger døde 7. aug. Han var bl. a. redaktør av Deutsche Schachblätter i inflasjonstiden.

Den tyske landsturnering spiltes i Bad Oeynhausien 9.—25. juli. Eliskases vant overlegent med 11 av 15, nr. 2 wieneren Lokvenc 9. og 5. sudetty-skeren K. Gilg 8½, Köhler og L. Rellstab hver 8. L. Engels, Heinicke, R. Keller og K. Richter hver 7½, Brinckmann, Eisinger, G. Kieninger, Hs. Müller hver 7. P. Michel 6½, Dr. W. Lange 6. W. Ernst 5.

25. juni—2. juli spiltes i Bad Harzburg en mindre intern. turnering. Eliskases blev nr. 1 med 8 av 9. G. Ståhlberg 6. L. Rellstab 5½, K. Ahues 5. Dr. W. Lange 5½, Cortlever, Reinhardt og Zollner hver 4. Chr. Poulsen og Sämisch hver 2.

U. S. A. Landsmesterskapet blev vunnet av R. Fine med 10½ av 11 mulige. Fine har erklært at han ikke tenker på å utfordre Aljechin, fordi han er den eneste han er redd. Det er umulig å gjennomskue Aljechins spill. Når Aljechin gjør sitt 11. trekk er det først efter 14. mulig å se betydningen av det.

NORSK SJAKKFORBUND

(President: Direktør Olaf Smedal, Drammensveien 51, Oslo.)

Tilsluttede klubber	Formann	Møter	Medlem.
DRAMMENS Arbeiderf. S.klb	Hans Haraldseth..	Cafe «Metropol»	
FREDRIKSTAD Schakselskap	Helge Liland	tirsdag kl. 20—24	
GRIMSTAD Sjakk-klubb	Sv. Kielland		
HAMAR Sjakkklubb	F. M. Godager ...	Torsd. 20-24, mand. 20-22. Håndvf. kafe	29
LARVIK Schakkklub	Einar Michaelsen .	Onsdag, Pensjon Farris	20
LILLEHAMMER Schakselskap	S. Mikkelsen	mand.torsd.Meierik	
MOSS Sjakk-klubb	E. A. Hulback	«Funkisgården» torsdag fra kl. 7	
NAMSOS Sjakk-klubb	Reidar Broum	Kafé Heimen, fredag	
NARVIK Sjakk-klubb	Eskild Kristensen .	mand., torsd. Cafe «Mimer» kl. 8—12	
OSLO:			
Arb.sjakk-klubb «Odin»	H. M. Solberg g..	Mand., fred. 19-23½ Kaffistofa, Stortorv.	
Sjakk-klubben «Stjernen»	Asbj. Andresen ...	Tisd., torsd. Kaffistova, O. Ryes. pl. 8	45
Sjakklaget «Norrøna»	Alfred Frivik	Kaffistova, Torvet mandag, torsdag	
Oslo Schakselskap	Valentin Haasted	Nedre Vollgt. 18 ^o Hver dag	125
SANDEFJORD Sjakk-klubb ...	Ottar Klavenes ...	Tisdag og fredag Cafe Cesil	35
SARPSBORG Sjakk-klubb	Bjørn Tobiassen ..	Torsdag kl. 19.30 i «Matstova» 2. etg.	
SKI Sjakkselskap	O. N. Høyer	Tisd., Bogers hot. Kvernd.gt. 4 torsd.	
SKIENS Sjakkklubb	Arthur Ringdahl ..	Onsdag og fredag	
TROMSØ Schak- og Bridgekl	Hafd. D. Johansen	Grand hotells kafe	
SVOLVÆR Schakselskap	Joh. Ing. Johansen	Badesalen	15
TRONDHJEMS Sjakkklubb	J. Sæther	Mand. og torsd. Café „Casino“, Munkegaten 31 II	
TØNSBERG Sjakkklubb	E. Rojahn	Torsd., Tbg. Håndverk- og Industrif	28